

Referans KÜRESEL

KRİZDEN ÇIKIŞTA MOTOR ASYA ÜLKELERİ OLACAK

Son 80 yılın en büyük krizinin yaşandığını hatırlatan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Bütün veriler krizden yavaş yavaş çıktığını gösteriyor. Krizden çıkışta da motor, ABD, AB ya da Japonya değil, gelişmekte olan Asya ülkeleri olacak" dedi. **Sayfa 10**

SAYI: 19 7 ARALIK 2009 PAZARTESİ REFERANS GAZETESİNİN ÜCRETSİZ EKİDİR

TAYYİP ERDOĞAN

Tartışmak yerine ticaret yapalım

Türk-İran İş Forumu'nda konuşma yapan Başbakan Erdoğan, Müslüman ülkeleri arasında bulunan ikili ticaret hacminin çok az olduğunu dikkat çekti. İslam ülkeleri ile ticareti artırmanın zorunlu olduğunu dile getiren Erdoğan, bu konuda komşu ve çevre ülkelere seslendi; "Tartışmaları ve kavgaları bir kenara bırakıp, ikili ticarete yönelmeliyiz." Türk-İran İş Konseyi, Tahran'da 27 Ekim tarihinde yaklaşık 500 iş adamı, CEO ve üst düzey yetkilinin yer aldığı bir forum düzenledi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı bu forumda, islam ülkelerinin ikili ticaret hacmi masaya yatırıldı. 16 trilyon dolar dünya mal ihracatının sadece 1.4 trilyon dolarının Müslüman ülkelere ait olduğunu söyleyen Erdoğan, bu rakamları artırmak için işbirliğinin kaçınılmaz olduğuna değindi. **Sayfa 2**

ABDULLAH GÜL

Sırbistan'la ilişkiler artırılmalı

25-27 Kasım tarihlerinde Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'ün seyahati ile eş zamanlı olarak düzenlenen Türk-Sırp İş Konseyi Toplantısı'nda konuşma yapan Gül, Türkiye ve Sırbistan arasında bulunan tarihsel bağlara değindi. İki ülkenin de stratejik ortaklık noktasına geldiğini söyleyen Gül, Türkiye ve Sırbistan'ın ekonomik bağlamda da ikili ilişkileri kuvvetlendirmesinin gerekliliğini vurguladı. Sırbistan'ın kuruluşunda Türkiye'nin de destek verdiğini söyleyen Gül, her iki ülkenin de çok yönlü bir ortaklık sürecinde olduğunu kaydetti. Abdullah Gül, "Birbirimizi komşu olarak görüyoruz. Ortak kültürümüz, ortak yanlarımız var. 'Ortak' kelimesi bile her iki dilde aynı anlama geliyor" dedi. Son yıllarda Sırbistan'ın AB ve NATO'ya ilişkin stratejik gelişmeler kaydettiğinden bahseden Gül, bu birlik-teliğin ticari yatırımlara da yansıtacağını ifade etti. **Sayfa 2**

'SAĞLIKLI' DİŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

DEİK, Türkiye'nin öne çıkan hizmet sektörleri arasında giderek yıldızı parlayan sağlık sektörü için özel komite kurdu. Komitenin hedefi, 2015'e kadar yılda 1 milyon yabancı hastaya ve 1 milyar dolar da gelire ulaşmak.

Son yıllarda sağlık sektörünün yaşadığı büyüme, Türk-Amerikan İş Konseyleri'ni de harekete geçirdi. 2009 yılında yeni bir yapılanma sürecine giren DEİK, oluşturduğu sağlık komitesiyle birlikte, Türkiye'yi tıp ve sağlık turizminde ileri bir seviyeye taşımak için çalışmalara başladı. Bu kapsamda, ilk olarak 'Balkanlar ve Avrasya'da Sağlıkta Kalkınma Konferansı'nı düzenleyen komite, Türkiye'nin önemli uzmanlarını, sağlıkçıları aynı platformda buluşturdu. Türkiye'nin sağlık ve tıp turizminin masaya yatırıldığı konferansta Bahar, 1 milyon hasta hedeflediklerini belirterek, "Sağlık turizmi için, tıp ve termal turizmin toplamıdır diyebiliriz. Tıp turizmiyle ilgili ortalama fatura bedelinin 6-8 bin dolar ve şu anki yıllık hasta sayısının 30-40 bin olduğunu biliyoruz. 2015 yılı için koyduğumuz 1 milyar dolar gelir ve 1 milyon hasta hedefi içerisinde Balkanlar ve Avrasya'nın

yüzde 50-60 gibi bir pay oluşturduğunu düşünürsek, sadece bu bölgeden sağlanacak gelirin yaklaşık 500 milyon dolar olacağını hesaplayabiliriz" dedi.

Eğitim ve akredite hastanelerin yatak, hekim sayısının yurtdışından gelecek talebi karşılayacak düzeyde olduğunu belirten Bahar, Türkiye'de Joint Commission (JCI) tarafından akredite olmuş toplam 32 sağlık kuruluşu olduğunu söyleyerek, "Dünyada en fazla JCI tarafından akredite hastanesi olan ülke Türkiye. Bu hastanelerde sunulan sağlık hizmetlerinin tıbbi sonuçları çok başarılıdır" dedi. Amaçlarının bölgenin tıpta yeni Amerika'sı olabilmek olduğunu söyleyen Bahar, hasta yakınlarının da tıp turizminde önemli bir gelir oluşturduğuna ve hastalarla birlikte gelen refakatçilerin de turizm açısından Türkiye'ye ciddi miktarlarda döviz bıraktığına işaret etti. **Sayfa 4**

SAĞLIK KOMİTESİ ÜYELERİ

■ MERİ BAHAR, BAŞKAN	Acıbadem Sağlık Grubu
■ DR. HASAN KUŞ	Anadolu Sağlık Merkezi
■ HÜSEYİN GÖKSEL	Yeditepe Üniversitesi
■ CENGİZ BABACAN	Bayındır Hastanesi
■ DR. RUŞEN YILDIRIM	Kent Hospital
■ NİLGÜN DERELİ	Paragon Turizm
■ ENVER GÜNEY	Uni-MarEnerji Yatırımları A.Ş.
■ MEHMET DERİCİ	Dental Care Diş Kliniği
■ SÜLEYMAN DİNÇER	Grup Florence Nightingal

DEİK'İN 365 GÜNLÜK SERÜVENİ

2009 yılında 494 etkinlik düzenleyen DEİK'in bir yılını TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu anlatıyor; "2009 bizim için dolu dolu geçti... 1988 yılında başladığımız serüvenin 21. yılında 494 etkinlikle yılın neredeyse yarısını günde iki toplantıyla geçirdik. İşadamlarımızı dünyanın dört bir yanından getirdiğimiz yabancı ortaklarıyla biraraya getirerek yeni işbirliklerine vesile olduysak ne mutlu bize. Sayın Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül, yurtdışı ziyaretleri ile birlikte 19 toplantımızda yanımızda oldu. Sayın Başbakanımız da özel sektörün temsilcisi olarak gördüğü ve benim de Başkanlığını yürüttüğüm DEİK'i 13 toplantıda yalnız bırakmadı." **Sayfa 6-7**

SAĞLIK TURİZMİNE ÖNEM VERMELİYİZ

DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı, Türkiye'nin sağlık turizmine ilerleyen dönemde daha fazla önem vermesi gerektiğine değindi. Yırcalı; "Ülke ekonomilerinde hizmet sektörlerinin payı giderek yükselmektedir ve medikal hizmetler bu alanda yükselen bir yıldızdır. Özel sektör kuruluşları son yıllarda çok sayıda hizmet gerçekleştirdiler. 6 bine yakın hasta yatağı, 30 bini aşkın sağlık personeli ve 5 bin'den fazla doktorun bulunduğu sektörde çok yeni gelişmeler kaydediyoruz. Bu hem Türkiye hem de çevre ülkeler için çok ciddi bir kazançtır. DEİK olarak hizmet ihracatında ağırlıklı olarak iki temel sektöre odaklandık. Turizm ve uluslararası müteahhitlik" dedi. **Sayfa 4**

YARDIMLARDA 10 ÜLKE ARASINDAYIZ

Soğuk savaş döneminin ardından yeniden şekillenen bir süreç olan 1992 yılında kurulan Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) ile Türkiye'nin yardım performansı dünya genelinde hızla yükseliyor. Dost ve kardeş ülkeler ve akraba topluluklarla ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bir kalkınma yardımı örgütü olarak kurulan TİKA'nın bugüne dek geleneksel dış politikanın faaliyet alanını tamamlayıcı bir yaklaşımla yurtdışında pek çok projeyi gerçekleştirdiğini kaydeden Yönetim Kurulu Başkanı Musa Kulaklıkaya, yeni dönem çalışmalarını anlattı. **Sayfa 11**

02 MÜSLÜMANLAR ARASINDA
TİCARİ İLİŞKİLER ARTMALI

03 JAPON İŞADAMLARI İÇİN
EN İYİ ORTAK TÜRKLER

10 ABD İLE YAKIN İLİŞKİLER
TİCARETE YANSIMYOR

12 TÜRKİYE VE KOSTA RİKA
İLİŞKİLERİ GELİŞTİRİLMELİ

Hisarcıklıoğlu, Slovak hükümeti ve özel sektör temsilcilerine seslendi.

‘Yatırım fırsatları değerlendirilmeli’

Türk-Slovak İş Konseyi tarafından 2 Kasım tarihinde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün Slovakya ziyareti sırasında Slovakya Cumhurbaşkanı Ivan Gasparovic’in de katılımıyla “Türk-Slovak İş Forumu” düzenlendi. Türkiye’den yaklaşık 70 iş dünyası temsilcinin yer aldığı forum, DEİK ve Slovak Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde ve TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu’nun evsahipliğinde gerçekleştirildi. Türk-Slovak İş Forumu’nda konuşma yapan Abdullah Gül, Avrupa Birliği’ne üye ülkelere olan sitemini dile getirdi. Türkiye’nin AB üyelik sürecinde; “Türkiye, ‘yarın AB’ye tam üye olayım’ çağrısı yapmamaktadır. Müzakere süreci içinde yapacaklarımız var, bunları biliyoruz. Türkiye, ‘Biz bunları aşalım ve tamamlayalım, bizim önümüze engel çıkarmayın’ demektedir, ama üzüntüyle görmekteyiz ki bazı ülkeler ahde vefa duygusunu adeta kaybetmişlerdir, birkaç sene önce atılan imzaları unutmış gibi davranmaktadır. Bunlar büyük ülkelere hiç yaksımamaktadır. Bunlar hem birliğin hem de üye ülkelerin inandırıcılığı, prestijini sarsmaktadır” diye konuştu.

SLOVAKYA’DAN DESTEK

Slovakya Cumhurbaşkanı Ivan Gasparovic konuşmasında dünyada en popüler 10 turizm destinasyonu arasında yer alan Türkiye’ye gelen Slovak turist sayısının büyük artış kaydedildiğini söyledi. 2009 yılı rakamlarına göre Türkiye’yi ziyaret eden Slovak turist sayısının 74 bin civarında olduğunu belirten Gasparovic, bu ilişkiyi sağlık turizmi, spa ve diğer turizm dallarında da gerçekleştirmek

gerektiğini ifade etti.

Forum’da Türk girişimci adına konuşma yapan TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu ise, AB programları ve Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası’nın finansman imkânları çerçevesinde Slovakya’da önümüzdeki dönemlerde gerçekleştirilecek altyapı, karayolları yapımı ve geliştirme projelerinde Türk müteahhitlik firmalarına öncelik verilmesini talep ettiklerini dile getirdi.

Hisarcıklıoğlu, iki ülke için 3. pazarlarda önemli işbirliği fırsatlarının bulunduğunu ve Vietnam’ın bu kapsamda değerlendirilebileceğini vurguladı. Türk inşaat-müteahhitlik sektörünün uluslararası başarısını anlatan Hisarcıklıoğlu, bu çerçevede yeni yatırım ortamını yaratmanın özel sektörün elinde olduğuna dikkatleri çekti. “Enerji koridoru” Türkiye’nin, Avrupa’nın enerji arzı güvenliği ve çeşitliliği açısından kilit bir konuma geldiğine işaret eden Hisarcıklıoğlu, Gümrük Birliği kapsamında, Türk mallarının serbest dolaşımı mümkün iken bu malları taşıyan kişilerin ve araçların serbest dolaşımının mümkün olmamasının ve sınırlı sayıda sağlanan geçiş belgelerinin yarattığı sıkıntıları dile getirdi.

Hisarcıklıoğlu; “Türkiye’nin en önemli ihracat pazan olan Avrupa Bölgesi’ne yaptığımız ihracatlarda önemli bir transit üyesi haline gelen Slovakya’da transit geçiş belgesi kotasının liberaliz edilmesini ya da transit geçiş belgesi kotasının artırılmasını talep ediyoruz” dedi.

Türk-Slovak İş Konseyi’ne üye olmak için
aarican@deik.org.tr
pmusabay@deik.org.tr
 adreslerine başvurabilirsiniz.

Erdoğan, Libya Lideri Kaddafi ile lüks çadırında görüştü.

Libya ile ticaret artacak

Türk-Libya İş Konseyi, Başbakan Erdoğan’ın 2 Aralık tarihinde Libya’ya gerçekleştirdiği seyahat sırasında alınan çok önemli kararlara tanık oldu. Türkiye’den iş adamlarını da Başbakan Erdoğan’ın beraberinde Libya’ya götürülen Türk-Libya İş Konseyi Başkanı Ersin Takla bu seyahatin Türk-Libya ticaretinin artmasına katkı sağlayacağını söyledi. Başbakan’ın gerçekleştirdiği temaslarda görüşülen konuların iki ülke arasındaki ticaret hacminin artmasına yol açması bekleniyor.

VİZE SERBEST, UÇUŞ KOLAY

Türk-Libya İş Konseyi Başkanı Ersin Takla, Başbakan seyahati sırasında alınan kararları şöyle açıkladı; “İki devlet arasında vize kaldırıldı. Bu

da karşılıklı ziyaret sayısını artırdı. Bu Türk-Libya turizminde önemli bir yükseliş yakalanacağını gösteriyor. Müteahhitlik kesiminin merakla beklediği teminat mektubu konusunda da görüşmeler yapıldı. Arab Türk Bankası’nın sermayesinin 1 milyar TL’ye çıkarılmasıyla birlikte Libya için Türkiye’de teminat mektubu kabul gören tek bankanın kapasitesinin artırılması kararlaştırıldı. İlerleyen günlerde ise Vakıf ve Halk Bankalarının da teminat mektupları kabul görecektir. Böylelikle müteahhitlik sektöründe daha büyük anlaşmalara imza atılabileceğiz”. Takla, çifte vergilendirmenin önlenmesi konusunda da masaya yatırıldığını ve en kısa sürede çözüm yönünde karar alındığını da belirtti.

Türkiye, Sırbistan’la çok yönlü ortaklık dönemi başlatıyor

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün Sırbistan seyahati sırasında düzenlenen Türk-Sırp İş Konseyi Toplantısı’nda Türk işadamları ile Sırbistan’daki potansiyel iş imkânları değerlendirildi.

25-27 Kasım tarihlerinde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün seyahati ile eş zamanlı olarak düzenlenen Türk-Sırp İş Konseyi Toplantısı’nda konuşma yapan Gül, Türkiye ve Sırbistan arasında bulunan tarihsel bağlara değindi. Her iki ülkenin de stratejik ortaklık noktasına geldiğini söyleyen Gül, bu çerçevede Türkiye ve Sırbistan’ın ekonomik bağlamda da ikili ilişkileri kuvvetlendirmesinin gerekliliğini vurguladı. Sırbistan’ın kuruluşunda Türkiye’nin de destek verdiğini söyleyen Gül, her iki ülkenin de çok yönlü bir ortaklık sürecinde olduğunu kaydetti. 1986 yılından beri Cumhurbaşkanı düzeyinde Sırbistan’a ilk kez ziyaret gerçekleştirdiğini belirten Abdullah Gül, “Birbirimizi komşu olarak görüyoruz. Ortak kültürümüz, ortak yanlarımız var. ‘Ortak’ kelimesi bile her iki dilde aynı anlama geliyor” dedi.

SAĞLAM TEMELLER VAR

Son yıllarda Sırbistan’ın AB ve NATO’ya ilişkin stratejik gelişmeler kaydettikten bahseden Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, bu birlikteliğin ticari yatırımlara da yansımaları ifade etti. Özellikle askeri ve savunma konusunda sıkı bir bağ kurulduğuna belirten Gül, ekonomik ilişkilerin istikrar için siyasi anlamda birlikte hareket etmenin önemini vurguladı. Sırp resmi temsilcilerinin ve özel sektör yetkililerinin yeni yatırım ortaklıklarını kurulması ve iş birliği alanları oluşturulması yönünde Türk iş adamlarına çağrıda bulunduklarını söyleyen Gül, Sırbistan’ın tarım, madencilik ve yan işleme, üretim, inşaat, mali hizmetler, bankacılık ve perakendecilik gibi sektörlerinde yeni ortaklıklar kurulabileceğini ve bu ortaklıkların karşılıklı yatırım ilişkilerinde imne kazanılmasında faydalı olacağını ekledi. 1 Haziran 2009 tarihinde imzalanan STA anlaş-

TÜRKİYE-SIRBİSTAN DIŞ TİCARETİ (BİN DOLAR)					
YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	İHR/İHT	DENGE	HACİM
2000	98.683	47.407	2,08	51.276	146.090
2001	81.362	7.484	10,87	73.878	88.846
2002	122.051	11.146	10,95	110.905	133.197
2003	184.676	25.967	7,11	158.709	210.643
2004	211.944	87.405	2,42	124.539	299.349
2005	257.879	96.719	2,67	161.160	354.598
2006	278.784	49.081	5,68	229.703	327.865
2007	475.133	70.694	6,72	404.439	545.827
2008	458.103	61.705	7,42	396.398	519.808
2008/9	366.511	53.092	6,90	313.419	419.603
2009/9	204.030	39.169	5,21	164.861	243.199

masının yılsonuna kadar tamamlanmasının hedeflendiğini belirten Gül, anlaşma sayesinde Türkiye ve Sırbistan arasında bulunan ticari ve ekonomik işbirliğinin artırılması ve güçlendirilmesi, uygun rekabet koşullarının yaratılması, karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi ve üçüncü ülke piyasalarındaki ticaret ve işbirliğinin geliştirilmesi kapsamında ciddi gelişmeler kaydedileceğini açıkladı.

GÜVENLİ YATIRIMIN KAPISI ARALANDI

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün ziyaretinin hemen hemen her görüşmesinde her iki ülke arasında var olan yatırım hacminin artırılması gerektiği önem vurgulandı. Özellikle iş konseyinin bu yönde Türk özel sektör temsilcileri ile görüşmelerde bulunarak yeni girişimler oluşturmaya çalışmasıyla birlikte karşılıklı ticari potansiyele imne kazandırılması gerektiğinin altı çizildi. Türk-Sırp İş Konseyi tarafından seyahat sırasında düzenlenen Ortak Toplantıya da katılan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Sırbistan Cumhurbaşkanı Boris Tadić, iş konseyinin gerçekleştirdiği toplantılar sayesinde her iki ülke iş adamlarının gü-

ven içerisinde yatırım yapabileceklerini değiindiler. Toplantı sırasında Türk yatırımcıların Sırbistan’da daha fazla yer almak istediklerini dile getirmesi üzerine Sırbistan’ın olanaklarına da değinen Gül, özellikle turizm sektöründe yakın ilişkiler kurulmasının diğer pek çok alanda da başını getireceğini ekledi. Sırbistan’da eğitimli ve kaliteli bir nüfusun bulunduğuna dikkatleri çeken Gül, bugüne kadar iki ülke arasında yaşanan siyasi aksaklıklar nedeniyle yatırım anlamında geri kalanı olduğunu ancak bu toplantılar sayesinde iyileştirme için çözümler üretilileceğini söyledi.

REFAH İÇİN İŞBİRLİĞİ

Sırbistan ile olan refah seviyesini artırmanın yatırım ortamına büyük etkisi olacağını ve ziyaretin de bu yönde olumlu yankıları olacağına inandığını ifade eden Abdullah Gül, 30 Kasım 2007 tarihinde Sırbistan Cumhurbaşkanı Boris Tadić ve Sırp işadamlarının yer aldığı heyet ile gerçekleştirilen iş konseyi toplantısında tarım, tekstil, makine sanayi, otomotiv ve gıda sektöründen firmaların biraraya geldiğini ve bu sayede karşılıklı görüşme fırsatı bulduklarını hatırlattı.

Bu görüşmelerin uzantısı olarak iki yıl sonra yapılan Cumhurbaşkanı ziyaretinde ise Türk firması olan Hatat Holding’in Sırp traktör üreticisi bir firma ile ortaklık kararı aldığını da örnek göstererek iş konseyi toplantılarının ekonomik ve ticari ilişkiler için son derece faydalı olduğunu önemle vurguladı.

YATIRIM ZAMANI

Sırbistan’da Türk yatırımcılardan büyük beklenti olduğunu da belirten Gül, 5 yıl sonra Sırbistan’daki şartların daha değişik olabileceğini, o zaman Türkiye’ye bu kadar fırsat sunulmayabileceğini ifade etti. Sırbistan’ın AB’nin dışında olmasının düşünüle-meyeceğini kaydeden Gül, “Doğu Akdeniz’deki Lefkoşa, Kıbrıs Rumları Avrupa Birliği’nin içinde olacak, 10 sene sonra Belgrad olmayacak. Bu, olacak iş değil. Buraya yatırım yapmanın tam sırası” diye konuştu.

Türk-Sırp İş Konseyi’ne üye olmak için
aakdeniz@deik.org.tr
leylagurbuz@deik.org.tr
 adreslerine başvurabilirsiniz.

Müslümanlar arasında ticari ilişkiler artmalı

Türk-İran İş Forumu’nda konuşma yapan Başbakan Erdoğan, Müslüman ülkeleri arasında bulunan ikili ticaret hacminin çok az olduğuna dikkatleri çekti. İslam ülkeleri ile ticareti artırmanın zorunlu olduğunu dile getiren Erdoğan, bu konuda komşu ve çevre ülkelere seslendi; “Tartışmaları ve kavgaları bir kenara bırakıp, ikili ticarete yönelmeliyiz.”

Türk-İran İş Konseyi, Tahran’da 27 Ekim tarihinde yaklaşık 500 iş adamı, CEO ve üst düzey yetkilinin yer aldığı bir forum düzenledi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın da katıldığı bu forumda, İslam ülkelerinin ikili ticaret hacmi masaya yatırıldı. 16 trilyon dolar dünya mal ihracatının sadece 1.4 trilyon dolarının Müslüman ülkelere ait olduğunu söyleyen Erdoğan, bu rakamları artırmak için işbirliğinin kaçınılmaz olduğuna değindi. Komşu ve Çevre Ülkeler Stratejisi’nin ikili ticarete oldukça faydası olduğunu belirten Devlet Bakanı Zafer Çağlayan ise, dış ticaret hacminin bu sayede 7 kat arttığını söyledi.

TEK YOL PETROL DEĞİL

Komşu ülkeler ile sanayi ve lojistik bölgeler kurmanın hem Türkiye hem de diğer ülkeler için önemli sonuçlar doğuracağını söyleyen Bakan Çağlayan, diğer bekleme yerine bir an önce harekete geçilmesi gerektiğini ilettili. Bakan Çağlayan, Başbakan Erdoğan’ın açılım stratejisinin ekonomik canlanma ve ticari potansiyel için oldukça önemli olduğunu ifade ederken, Türk özel sektörünün bu çerçevede yeni açılım projeleri üretmesinin ve yeni yatırım ortamları yaratmak için daha çok çaba sarfedilmesi-

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan İran ziyaretinde Ahmedinecad’la bir araya geldi.

nin altını çizdi. İranla işbirliği konusunda bugüne kadar genellikle petrolün ön plana çıkarılması nedeniyle Türkiye ile İran arasında ortak yatırım yapılabilecek diğer alanlar bilinmiyor. Forum sırasında konuşma yapan İran Cumhurbaşkanı I. Yardımcısı Rahimi, petrol dışında da İran’a yatırım yapılabileceğini kaydetti. Özellikle hükümeti desteği ile Türkiye ve İran arasında yatırım yapılabilecek alanlara örnekler veren Rahimi, bu alanda her iki ülke girişimcilerini de ortaklığa ve işbirliğine çağırdı. Rahimi, petrol dışında da İran’a yatırım yapılabileceğini söylerken Türk iş adamlarına İran’a yatırıma açık olan sektörlerin bilgilerini de ilettili. Öncelikli enerji alanını konuşmasında belirten Rahimi, İranlı işadamlarının bu

alandaki işbirliği konusunda izin aldıklarını ve yatırıma hazır olduklarını açıkladı. Taşımacılık ve transit alanında İran’da seçeneklerin çoğaltılabileceğini belirten Rahimi, öncelikli olarak limanların değerlendirilmesi gerektiğini ekledi. Rahimi, Türkiye’nin Asya’ya geçişinde İran’ın ara güzergâh olabileceğini de söyledi. Bankacılık sektöründe alınan kararların da etkili olabileceğini ileten Rahimi, ucuz ve hızlı işlemler için banka şubeleri açılmasının önemli olduğunu ve bu anlamda çalışmaların yürütülmesi gerektiğini ifade etti. Turizm sektöründe İran’ın göstermiş olduğu çabayı Türkiye’nin göstermediğini söyleyen Rahimi, İranlı turistlerin Türkiye’yi sıklıkla tercih ettiğini söyledi.

İRAN’DAN SWOT ANALİZİ

İRAN’IN GÜÇLÜ YANLARI

- 1) Pazarın hacmi
- 2) Düşük üretim
- 3) Yatırım teşvikleri
- 4) Doğal kaynaklar

ZAYIF YANLARI

- 1) Uygulanan standartsızlık
- 2) Bürokrasi
- 3) Nitelikli iş gücü azlığı
- 4) Fikri mülkiyet kanunları yok
- 5) Enflasyon
- 6) Bankacılık sistemi

FIRSATLAR

- 1) Her sektörde yatırım
- 2) Yüzde 100 Türk şirketi kurulabilir
- 3) Özelleştirme
- 4) Türk imajı kuvvetli

TEHDİTLER

- 1) Politik
- 2) Uluslar arası sorunlar
- 3) Çevre ülke pazarlarındaki sorunlar

Türk-İran İş Konseyi’ne üye olmak için
scailiau@deik.org.tr
akoc@deik.org.tr
 adreslerine başvurabilirsiniz.

Japon işadamları için en uygun ortak Türkler

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, 'Japon kardeşlerimizle daha fazla ticaret yapmak istiyoruz. Son 7 yılda yabancı ülkelere 300 milyar doları aşan yatırım yapan Japon şirketleri bu süre zarfında ülkemize sadece 173 milyon dolar yatırım yaptı' dedi.

Türk-Japon İş Konseyi'nin 17. Ortak Toplantısı nedeniyle 28 Ekim'de Tokyo'da gerçekleştiği toplantıya Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, TOBB /DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ve Türk-Japon İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan katıldı. Toplantı sırasında konuşma yapan Hisarcıkloğlu Türkiye ve Japon ilişkilerine değinerek her iki ülkenin de G20 ülkesi olmasından söz etti. Tek başına dünya hasılasının yüzde 10'unu üreten Japonya'nın da Türkiye gibi kriz döneminden en çok etkilenen G-20 ülkesi olmasından bahseden Hisarcıkloğlu, "Bu krizlerin tekrardan yaşanmaması, sürdürülebilir, kapsayıcı bir küreselleşmenin mümkün olabilmesi için yeni mekanizmaların kurulması gerekiyor. Yaşadığımız bu mali kriz bize mevcut küresel kurumların yönetiminin küreselleşen ekonomi için yetersiz kaldığını gösterdi. Yeni bir dünya düzeninin, yeni bir finansal mimarinin hep birlikte yeniden şekillendirilmesi gerekiyor. Şimdi eskiyi sürdürmeye çalışmak yerine, yeni düzeni hep birlikte kumalıyız" şeklinde konuştu.

300 MİLYAR DOLARIN SADECE 173 MİLYON DOLARI TÜRKİYE'YE

Tarihi ve kültürel geçmişe bakıldığında Türkiye ve Japonya arasında köklü bir ilişkinin bulunduğunu ve özellikle Osmanlı döneminde bile her iki imparatorluğun sıkı ilişkiler içerisinde olduğunu söyleyen Hisarcıkloğlu ne yazık ki bu durumun içinde bulunduğumuz dönemde ticari ilişkilere yansımadağını kaydetti. Hisarcıkloğlu; "2000'li yıllarda dünya ekonomisindeki büyüme ve küresel ticaretteki hızlı artışa paralel olarak dış ticaretimizde yakaladığımız ivmeyi Japonya ile maalesef yakalayamadık. İkili ticaret rakamlarına baktığımızda Japonya ve Türkiye'nin 2008 toplam ticaret hacminin 1,7 milyar dolarla 5 milyar doların altında kaldığını görüyoruz. İhracatının üçte ikisine yakını, dünyanın kalite ve maliyet anlamında rekabetçi piyasalarından olan AB ve ABD'ye yapan bir ülke olarak, Japon kardeşlerimizle daha fazla ticaret yapmak istiy-

Japonya ve Türkiye'nin 2008 toplam ticaret hacmi 1,7 milyar dolar civarında.

ruz. Son 7 yılda yabancı ülkelere 300 milyar doları aşan yatırım yapan Japon şirketleri bu süre zarfında ülkemize sadece 173 milyon dolar yatırım yapmıştır" dedi. Türkiye'de halen faaliyet gösteren 116 Japon sermayeli şirketin bulunduğuna dikkatleri çeken Hisarcıkloğlu, özellikle yıllık 2 milyar doları aşan ihracat yapan Toyota'yı örnek göstererek Toyota'nın Türkiye'de kurmuş olduğu fabrikanın, verimlilik ve kalite anlamında dünya çapında başan örneği haline geldiğini belirtti. Hisarcıkloğlu Japon şirketlerinin çalışmalarından bahsederken Japonya'nın en büyük şirketlerinden olan Mitsubishi'nin Türkiye'ye 3,5 milyar dolar yatırım yapma kararı almış olmasından memnuniyet duyduklarını dile getirdi.

25 YILDA 350 MİLYAR DOLAR

Küresel krizin etkilerinden bahseden Başkan Hisarcıkloğlu, "Türk bankacılık sistemi küresel mali krizden etkilenmedi ve tüm küresel bankalar zararlar açıklarken Türk bankaları rekor kâr oranları açıklamaktadır" dedi. Türkiye'nin büyüme potansiyelinden ve özellikle bankacılık sektöründeki başarısından bahseden Hisarcıkloğlu, Türkiye'nin proje finansmanında önemli bir pazar olduğunu ifade etti. Hisarcıkloğlu, "Türkiye son yapılan yapısal reformlar ile Avrupa'nın en sofistike mali piyasasına sahip olmuştur. Yapılan uzun vadeli projeksiyonlara göre Türkiye'de bankacılık sistemi konut ve

tüketici kredileri, ekonomik kalkınmanın etkisiyle hızlı büyümeye devam edecek ve iç kredi miktarı 2050 yılında 4 trilyon dolara ulaşacaktır. Türkiye'nin sadece enerji sektöründe 2020 yılında 120 milyar dolarlık, ulaştırma sektöründe önümüzdeki 25 yılda 350 milyar dolarlık proje finansmanına gereksinimi olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu rakamlar ve büyüme potansiyeli dikkate alındığında Türk finans piyasası, Japon şirketlerinin yatırım yapması için cazip bir pazardır" şeklinde konuştu.

JAPONLARA EN UYGUN İŞ ORTAĞIYIZ

Türkiye ve Japonya'nın uzun yıllardır süre gelen ilişkilerinden önemle bahseden Hisarcıkloğlu, Japon ekonomisinin enerji kaynağı olan Ortadoğu bölgesinde Türkiye'nin bölgesel güç olduğunu hatırlatarak özellikle Ortadoğu bölgesindeki ülkelerle yakın ilişkiler kuran tek ülke olduğunu ve bunun ikili ilişkiler anlamında oldukça önemli olduğunu vurguladı. Türk iş adamlarının asırlardır bildikleri coğrafyada en rahat hareket edebilen ülke olduğunu belirten Hisarcıkloğlu, Irak'a yatırım yönüyle 5 milyar dolar kredi ayıran Japonya'nın dost iş adamları için en uygun iş ortaklarının Türkler olduğunu ekledi. Otomotiv, elektronik, ilaç ve turizm sektörlerinin sıklıkla adının geçtiği toplantıda üçüncü ülkelerle işbirliği kurulabilecek projeler masaya yatırıldı.

20 YILDA ÇOK İŞ YAPILDI

Türk-Japon Ortak Toplantısı'nda konuşan Türk-Japon İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan, konseyin faaliyetlerini anlattı. "Konsey olarak 20 yılı aşkın sürede gerçekleştirdiğimiz faaliyetler sırasında, Türk ve Japon firmalarının mevcut olarak ortaklaşa yürüttükleri çok sayıda proje ve işbirliğinin temelleri atılmıştır. Bu faaliyetler sayesinde, iki toplum arasında yalnızca iş dünyasını kapsamayan, sosyal ve kültürel yakınlığın sürekliliğine destek sağlanmıştır" şeklinde konuşan Özilhan, Türkiye ve Japonya arasında kurulan ilişkinin gücüne ve etkenlerine de şu şekilde değindi;

■ Türkiye'nin başan ile çizdiği istikrarlı büyüme tablosunun ve enflasyon, faizler gibi diğer bazı makro-ekonomik değişimlerin olumlu seviyelere ulaşması

■ Türkiye'nin, yalnızca AB ülkelerine değil, aynı zamanda Orta Doğu, Kuzey Afrika, Kafkasya ve Orta Asya ülkelerini kapsayan bölgede üretim üssü ve tedarik merkezi olarak kullanılabilecekleri coğrafi konumunun Japon yatırımcıları tarafından değerlendirilmesi

■ Dünya ekonomisine paralel olarak Türkiye firmalarının yüzünü Asya-Pasifik Bölgesine dönmesi ile bölgenin en büyük ekonomisi olan Japonya ile olan stratejik ortaklık ilişkilerine daha fazla önem vermesi

■ Türkiye'deki ARGE yasasının geliştirilmesi ve yabancı yatırımcıların önündeki prosedürel engellerin kaldırılması ve altyapı, üstyapı ve vergi teşviklerinin artırılması

Kriz ortamında bile yüzde 8 oranında büyüyen Vietnam'a olan ilgi artıyor.

Asya'da yeni bir Çin ortaya çıkıyor

Asya ülkeleri arasında gerek küresel kriz ortamında yüzde 8 gibi önemli bir oranda büyüme yakalamış olması gerekse bulunduğu coğrafyada trend haline gelmesi nedeniyle Vietnam'a olan ilgi gün geçtikçe artıyor. Türkiye'nin Asya pasifik ülkelerine olan yaklaşımını son iki yılda daha yakın ilişki ve daha çok ticaret çerçevesine taşınmasıyla birlikte Türk iş adamları da yüzünü ülkeye döndü. Vietnamlı işçilere Türkiye'nin ciddi oranda iş imkânı sağlaması ve ülkede hâlihazırda bulunan 60 milyon dolar tutarındaki Türk yatırımını, gelecek dönemlerde yeni yatırım ortamları oluşturulması yönünde büyük adımlar atılması gerektiğinin sinyallerini veriyor. Bu yeni oluşumu yatırıma çevirmek isteyen Türk-Vietnam iş konseyleri bölgeye ziyaret düzenledi.

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu başkanlığında yapılan ziyaret çerçevesinde düzenlenen toplantıda Türk-Vietnam İş Konseyi Başkanı Necati Abacıoğlu, Vietnam Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı (VCCI) ve Vietnam Ticaret ve Sanayi Bakanlığı temsilcileri de yer aldı. Toplantıda konuşan Hisarcıkloğlu Türkiye'den Vietnam'a giderken ülkenin giderek artan önemine değindi ve Türk iş adamlarının mutlaka Vietnam'da daha çok iş alması gerektiğini söyledi. Özellikle inşaat ve müteahhitlik alanında Vietnam'ın geniş bir pastaya sahip olduğunu belirten Hisarcıkloğlu, bu pastadan en büyük dilimi alabil-

ANLAŞMA İMZALANDI

Ziyaret sırasında yapılan toplantının ardından TOBB ve VCCI arasında mutabak zaptı ve Türk-Vietnam İş Konseyi kuruluş Anlaşması imzalandı. Türk kanadının 2005 yılından bu yana faaliyet gösterdiği İş Konseyi'ne dair Kuruluş Anlaşması'nın imzalanması ve karşı kanadın kurulması ile Vietnam ile Türkiye özel sektörü arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine yönelik gereken platform oluşturuldu. İkili ticaretin artırılması için uzun yıllardır çalışmalar yürüten İş Konseyi, önümüzdeki dönemde projelerini karşılıklı olarak yürütebilecek.

mek için Türk yatırımcısının Vietnam'ı yerinde görmesinin oldukça önemli olduğunu vurguladı. Hisarcıkloğlu, Vietnamlı yetkililere Türk yatırımcısının ülkeye girişte yaşadığı bürokratik sorunları anlatırken, sorunların çözülmemesinin önce ticareti ardından doğrudan ekonomiyi etkileyeceğini söyledi. Asya pazarının önde gelen ülkeleri arasında gösterilmeye aday Vietnam'ın şimdiye kadar yakaladığı başarılı büyüme oranının mutlaka göz önünde tutulması gerektiğini söyledi.

Krizden en az biz etkilendik

Türk-Pakistan İş Konseyi tarafından 25 Ekim tarihinde Pakistan'da Başbakan Erdoğan'ın katılımıyla "Pakistan Türkiye CEO Forumu" düzenlendi. Dış Ticaret Müsteşarlığı koordinatörlüğünde, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) organizasyonu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) işbirliğinde düzenlenen programa çok sayıda işadama da katıldı. Başbakan Erdoğan, "Pakistan ve Türkiye halkları tarih boyunca hep bir ve beraber oldular. Dar günde de beraber oldular, mutlu günde de bir ve beraber oldular" dedi. Gerek ulusal anlamda gerekse bölgesel anlamda sınırlı bir süreçten geçtiklerini söyleyen Erdoğan, dünya ekonomilerinin

küçülmesinin ve ticaretin azalmasının beklendiğini söyledi. Krizin Türkiye'de dayanışmayla çözüleceğini ifade eden Erdoğan, "Türkiye, bu küresel krizden aşgari derecede etkilenen ülkeler arasında yer aldı.

Son 7 yılda ekonomik alanda gerçekleştirdiğimiz cesur reformlar ve kriz süresince aldığımız tedbirler sayesinde ekonomimizi krize karşı daha konutaklı tutabildik. Türkiye 2008 yılında 742 milyar dolara ulaşan GSYH ile dünyanın 17. büyük ekonomisi durumuna yükseldi. 2009 sonunda fevkalade bir gelişme olmazsa bir basamak daha yukarı çıkarak dünyada 16. sıraya yükselceğiz. Kalkınmamız hızlandı. Uluslararası yatırımcılar için ülkemiz bir cazibe merkezi haline dönüştü dedi.

Do you know who is the right person for this chair?

We do...

Executive Search & Recruitment Solutions

The most trusted name in Executive and Personnel Search, Data Expert excels in finding the best talent for companies active in various industries. Our professional approach that includes the latest technology, the strong network and the wide database led us to succeed in fulfilling over 5.000 strategic positions since 1995.

Istanbul Headquarters : Şakir Kesebir Cad. No:31 Balmumcu / Beşiktaş / İSTANBUL
Tel: +90 (212) 288 72 73 - Fax: +90 (212) 272 60 44

Member of Horton International : ARGENTINA ■ AUSTRALIA ■ AUSTRIA ■ BENELUX ■ BRAZIL ■ CHINA ■ DENMARK ■ FINLAND ■ FRANCE ■ GERMANY ■ GREECE ■ ITALY ■ JAPAN ■ KOREA ■ MEXICO ■ RUSSIA ■ SWEDEN ■ THAILAND ■ U.S.A

dataexpert
Executive Search & Recruitment Solutions

www.dataexpert.com.tr

Türkiye tıpta bölge ülkelerinin çözüm ortağı

Türk-Amerikan İş Konseyi Sağlık Komitesi Başkanı Meri Bahar, Türkiye'ye tedavi için yurtdışından çok sayıda hasta geldiğini belirterek, "Türkiye ile ri düzey tıbbi tanı ve tedavi konularında bölgedeki ülkelerin önemli bir çözüm ortağı oldu" dedi.

Türkiye'nin yüzünü sağlık ve tıp turizmine dönmesinin ardından yeni bir yapılanma süreci oluşturan Türk-Amerikan İş Konseyleri, oluşturduğu sağlık komitesi ile Türkiye'yi tıp ve sağlık turizminde ileri bir seviyeye taşımak için çalışmalarını başlattı. Türk-Amerikan İş Konseyi Sağlık Komitesi başkanlık görevini yürüten Meri Bahar'ın koordinesinde çok sayıda uzmanın bir araya geldiği, TİKA işbirliğinde ve Akredite Hastaneler Derneği desteği ile düzenlenen Balkanlar ve Avrasya'da Sağlıkta Kalkınma Konferansı'nda Türkiye'nin sağlık ve tıp turizmi süreci masaya yatırıldı. Meri Bahar, Bayındır Hastanesi Hematoloji ve Kemik İliği Nakli Merkezi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman Dinçer, Kent Hastanesi Genel Müdürü Dr. Ruşen Yıldırım, Paragon Turizm Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nılğün Dereli'nin de yer aldığı konferans öncesi basın toplantısında Türkiye'nin yakın coğrafya içinde yer alan birçok ülke için tıp alanında gerçek bir çözüm ortağı haline geldiğini söylerken, 2015'e kadar yılda 1 milyon yabancı hastaya ve 1 milyar dolar da gelir hedefine ulaşmayı amaçladıklarını söyledi.

TİPTA ÖNEMLİ ÇÖZÜM ORTAĞIYIZ

Yurtdışından tedavi için günü birlik bile Türkiye'ye gelen çok sayıda hasta olduğunu söyleyen Meri Bahar yurtdışından gelen hastaların Türkiye'yi tercihinde başta onkoloji ve kanser tedavileri alanı olmak üzere, pediatrik ve yetişkin beyin cerrahisi, pediatrik kalp cerrahisi, akciğer ameliyatları, ileri düzey kulak ameliyatları, transplant uygulamaları, kemik iliği nakli, göz ameliyatları, tüp bebek işlemleri (genetik uygulamalar dahil) ve jinekolojik onkoloji ameliyatlarındaki başarının önemli payı olduğunu belirtti.

Birkaç yıl öncesine kadar bu bölgedeki ülkeler için Almanya, İsviçre, İsrail ve Rusya'nın önemli tıp destinasyonları olduğunu hatırlatan Meri Bahar, "Yakın dönemde Türkiye'nin ileri gelen sağlık kuruluşlarının bilgi paylaşımı, hekimlerin uluslararası konferanslarda Türk meslektaşlarının uygulamalarında hangi noktaya eriştiğini görmeleri neticesinde ülkemiz ileri düzey tıbbi tanı ve tedavi konularında bölgedeki bu ülkelerin önemli bir çözüm ortağı oldu" dedi.

KONFERANSA 11 ÜLKEDEN TEMSİLCİ GELDİ

Türkiye'ye en fazla hasta gönderen ülkeler arasında yer alan Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna-Hersek, Gürcistan, Karadağ, Kırgızistan, Kosova, Makedonya,

Özbekistan, Ukrayna, Türkmenistan, Moldova, Romanya, Kazakistan ve Sırbistan sağlık bakanlıklarından üst düzeyde heyetlerin yer aldığını söyleyen Komite Başkanı Meri Bahar; "Konferans sırasında Türkiye'nin sağlık konusunda ne kadar ileri bir seviyede yer aldığı konuşuldu" dedi.

TEDAVİ İÇİN EN ÇOK KANSER HASTALARI GELİYOR

Yurtdışından Türkiye'ye yönelen hastaların geliş nedenlerini değerlendiren Bahar, özellikle onkoloji, radyasyon onkolojisi, beyin tümörlerinin etkin tedavisinde kullanılan Gamma Knife ve vücuttaki diğer tümörlerde etkin olarak kullanılan CyberKnife gibi uygulamaların önemli yer tuttuğunu belirterek şu bilgileri paylaştı: "Pediatrik ve yetişkin beyin cerrahisi, pediatrik kalp cerrahisi, girişimsel radyolojik işlemler, vasküler ameliyatlar, akciğer ameliyatları, ileri düzey kulak ameliyatları, transplant uygulamaları, hematolojik uygulamalar, kemik iliği nakli, göz ameliyatları, tüp bebek işlemleri (genetik uygulamalar dahil), jinekolojik onkoloji ameliyatları, genel cerrahinin kanser ameliyatları cerrahi açıdan sık geliş sebepleridir".

YURTDIŞINDAN GÜNÜBİRLİK GELENLER BİLE VAR

Ayrıca selektif tedavi olarak dış tedavileri ve estetik tedaviler için de Türkiye'nin aynı ülkelerdeki vatandaşlar tarafından tercih edildiğini kaydeden Bahar, ileri düzey tanı hizmetleri için yurtdışından günübirlik gelenler bile olduğunu dikkat çekerek "PET CT, kalp tomografisi, endoskopik uygulamalar için günübirlik ziyaretler ediyoruz" diye konuştu.

Bugün tıp turizminin Türkiye'de topyekûn gerçekleşen sağlık turizminden ayrı tutulduğuna işaret eden Meri Bahar, bu konuda şu görüşleri dile getirdi: "Dağılımı turizmi termal turizmini de içermektedir. Sağlık hizmet üreticileri ile daha çok tıp turizminin lansmanı çalışmalarını yürütüyoruz. Sağlık turizmi esas olarak tıp turizmi ve termal turizminin toplamıdır diyebiliriz. Tıp turizmi ile ilgili ortalama fatura bedelinin 6-8 bin dolar olduğunu ve şu anki yıllık hasta sayısının 30-40 bin olduğunu biliyoruz. 2015 yılı için koyduğumuz 1 milyar dolar ve 1 milyon hasta hedef içerisinde bahsi geçen bölgenin yüzde 50-60 gibi bir pay oluşturduğunu düşünürssek, sadece bu bölgeden sağlanacak gelirin yaklaşık 500 milyon dolar olacağını hesaplayabiliriz" dedi. Gerek eğitim hastaneleri gerek akredite hastanelerin yatak, hekim sayısı ve yatırımları bu talebi

Meri Bahar, '2015 yılına kadar yılda 1 milyon yabancı hasta ve 1 milyar dolar gelir hedefliyoruz' dedi.

Yurtdışından gelen hastaların Türkiye'yi tercihinde jinekolojik onkoloji ameliyatlarındaki başarının payı yüksek.

Türkiye'ye en fazla hasta gönderen ülkeler arasında Arnavutluk, Azerbaycan ve Bosna-Hersek yer alıyor.

karşılayabilecek düzeyde olduğunu ifade eden Bahar, "Ülkemizdeki toplam Joint Comission (JCI) tarafından akredite olmuş 32 sağlık kuruluşu var. Bunların 24'ü hastanedir. Dünyada en fazla JCI tarafından akredite hastanesi olan ülke Türkiye. Bu hastanelerde sunulan sağlık hizmetlerinin tıbbi sonuçları çok başarılıdır ve hepsi uluslararası arenada rekabet edebilecek ölçeklerde tıbbi hizmet sunmaktadır" diye konuştu. DEİK olarak bu tip aktivitelere devam etmek ve Türkiye'nin farklı ve güçlü

sağlık alanlarını da dahil ederek bu tarz uluslararası çalışmaları sürdüreceklerini belirten Bahar, "Tıbbi cihaz üreticilerinin de bu ülkelere yönelik değerli çalışmaları olacağına inanıyoruz. Termal / Spa turizmini dış, bazı göz ameliyatları, estetik cerrahisi ve sağlık taramaları ile birleştirerek el ele verip daha geniş çaplı çalışmalar yapmayı hedefliyoruz. Ayrıca aynı ülkelerin sağlık alanındaki eğitim ihtiyaçlarını da ülkemizde karşılayabilecek birikimimiz ve akademik yapılanmalarımız mev-

cuttur. Amacımız bölgenin tıpta yeni Amerika'sı olabilmektir" görüşünü ifade etti.

REFAKATÇİLER DE ÖNEMLİ

Türkiye'ye gelen hastaların yanında refakat eden hasta yakınlarının da tıp turizminde önemli bir gelir oluşturduğunu söyleyen Meri Bahar, Türkiye'de fiyatların ucuz olmasının bu konuda çok ciddi bir kaynağa dönüştüğünü belirtti. Hastaların tedavilerinde hem son teknolojinin kullanılması hem de diğer ülkelere göre daha uygun fiyatların uygulanmasının

tercih sebebi olduğunu ifade eden Meri Bahar, hastalarla birlikte gelen refakatçilerinde turizm açısından Türkiye'ye ciddi miktarlarda döviz bıraktığını söyledi. Türk hekimlerinin pek çok ülkede yer alan hekimlerden daha iyi eğitim aldığını ve daha yaygın alanlarda uzmanlaştığını söyleyen Meri Bahar, tıp turizminin önümüzdeki yıllarda daha da artacağına dikkatleri çekti.

THY İNDİRİMİ UYGULANACAK

Sağlık Komitesi Başkanı Meri Bahar, hem hastalara hem de refakatçilere THY uçuşlarında indirim sağlanacağını da açıkladı. THY ile uçuş yapan yurtdışından tıp turizmi için Türkiye'ye gelen hastalara yüzde 25, refakatçilerine ise yüzde 15 indirim uygulanacağını söyleyen Meri Bahar, bu indirimlerin uçuşlarda da artış sağlayacağına dikkatleri çekti. Tıp turizmini canlandırmak ve Türkiye'ye gelen hasta sayısında süregelen artışa ivme kazandırmak için yapılan tüm çalışmalara THY tarafından verilen bu desteğin son derece önemli olduğunu kaydeden Meri Bahar, özellikle devlet desteğinin de bu anlamda turizme canlılık verdiğini söyledi. Ayrıca, Sağlık komitesi tarafından oluşturulan "Health in Turkey" adı verilen tanıtım filminin THY'nin tüm uzun menzilli uçuşlarında gösterileceğini söyleyen Meri Bahar, bu sayede Türk sağlık ve tıp turizminde ciddi ivme kazanılacağına inandığını söyledi.

İKİLİ KONFERANSLAR OLACAK

Balkanlar ve Avrasya'ya bakıldığında hemen hemen toplam 165 milyon gibi bir nüfus bulunduğunu söyleyen Bahar, özellikle kültürel yakınlık, hekimlerin yakın diyalogu gibi etkenlerin ilişkileri kuvvetlendirdiğini ekledi. Türkiye'nin bu ülkelerle yakın zamanda ikili konferanslar düzenleyebilmesi için çalışmalarını hızlandırdıklarını söyleyen Bahar, bu konferanslar dizisi ile Türkiye'nin tıpta ne kadar ileri bir seviyede olduğunu tanıtmak için uygun bir platform olacağını da ekledi.

ÜLKEDEN ÇIKIŞTA VERGİ İADESİ

Türkiye'ye tedaviye gelen hastalara uygulanan vergilendirme ücretinin ülkeden çıkışta geri ödenebilmesi için çalışmalar yürütüldüğünü söyleyen Bahar, yüzde 8 olarak uygulanan verginin geri ödenmesi durumunda hasta sayısında artış görüleceğini kaydetti. Ayrıca, bu geri ödenimin Türk turizmine de katkısı olduğunu söyleyen Bahar, gelen hastaların aynı zamanda ülkeye döviz bıraktıklarının unutulmamasının önemli olduğunu belirtti. Meri Bahar Türkiye'ye girişte uygulanan vize başvuru formunda da sağlık turizmi seçeneğini ekletmenin gelen turist sayısında sağlık rakamı elde etme konusunda önemli bir adım olacağını ifade etti. Bahar, bu konuda da gerekli çalışmanın yürütüldüğünü söyledi.

SAĞLIK TURİZMİNE ÖNEM VERMEK GEREK

Konferanstan bir gün önce gerçekleştirilen açılış toplantısında konuşma yapan DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı, Türkiye'nin sağlık turizmine ilerleyen dönemde daha fazla önem vermesi gerektiğine değindi. Yırcalı; "Hepimizin çok iyi bildiği üzere ülke ekonomilerinde hizmet sektörlerinin payı giderek yükselmektedir ve medikal hizmetler bu alanda yükselen bir yıldızdır. Özel sektör kuruluşları son yıllarda çok sayıda hizmet gerçekleştirdiler. 6 bine yakın hasta yatağı, 30 bini aşkın sağlık personeli ve 5 bin'den fazla doktorun bulunduğu sektörde çok yeni gelişmeler kaydediyoruz. Bu hem Türkiye hem de çevre ülkeler için çok ciddi bir kazançtır.

DEİK olarak hizmet ihracatında ağırlıklı olarak iki temel sektöre odaklandık. Turizm ve uluslararası müteahhirlilik. Bugün bu iki sektörün yarattığı katma değerler Türk ekonomisi için vazgeçilmezdir. Gerek döviz girdisi gerekse istihdam yaratma kapasitesine baktığımızda Türkiye'nin bu iki sektörde büyük gelişme sağladığını görüyoruz.

70 MİLYAR DOLARA ULAŞTIK

Türkiye olarak hedefimiz 2013 yılında dünyanın 10 büyük ekonomisi arasında yer almak ise bugün bu yelpazeyi çeşitlendirmemiz gerekiyor. Sağlık endüstrisi bu yelpazenin genişlemesi için bize muazzam fırsatlar sunuyor" dedi. Türkiye'de sağlık sektöründen

elde edilen gelirin 70 milyar dolara ulaştığını söyleyen Yırcalı; "Bugün 70 milyar dolar seviyesine ulaşmış küresel sağlık turizminin önümüzdeki 10 yıl boyunca yıllık yüzde 10 civarında büyümesi öngörülüyor. Türkiye'nin bu alanda dünya çapında bir merkez olma yolunda ilerlediğini düşünüyorum, bölge ülkeleri olarak bu genişleyen pastadan hepimiz daha fazla yararlanabilmeliyiz. Kanımca, bölge refahının en önemli unsurlarından biri bu. Aramızdaki koordinasyonu ve işbirliğini, etki-leşimi arttırsak, karşılıklı doktor eğitim programları ve benzeri projeler yaratarsak bu hem ülke nüfusları, hem de ülkelerimizin ekonomileri için faydalı olacaktır" ifadelerini kullandı.

HANGİ ÜLKE HANGİ BRANŞTA BAŞARILI

MACARİSTAN
Diş
MALTA
Estetik Operasyonlar
HİNDİSTAN
Kalp, Damar Cerrahi
KOSOVA-BOSNA HERSEK-MAKEDONYA
Onkoloji, Pediatri, Radyoterapi
AZERBAIJAN-KIRGIZİSTAN
Kanser Tedavisi

TÜRKİYE’NİN YARDIM PERFORMANSI YÜKSELDİ

DEİK ile TİKA işbirliği başlarıyla sürerken TİKA Başkanı Musa Kulaklıkaya, Türkiye’nin Doğu Avrupa, Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu ülkelerine yardımda bulunan ilk on ülke içinde yer aldığını, yardımda coğrafi sahanın giderek genişlediğini iletti.

Soğuk savaş döneminin ardından yeniden şekillenen bir süreçte 1992 yılında kurulan Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) ile Türkiye’nin yardım performansı dünya genelinde hızla yükseliyor. Dost ve kardeş ülkeler ve akraba topluluklarla ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bir kalkınma yardımı örgütü olarak kurulan TİKA’nın bugüne dek geleneksel dış politikanın faaliyet alanını tamamlayıcı bir yaklaşımla yurtdışında pek çok projeyi gerçekleştirdiğini kaydeden TİKA Başkanı Musa Kulaklıkaya, yeni dönem çalışmalarını anlattı...

KALKINMA YARDIMININ ETKİNLİĞİ HUSUSUNDA DÜNYADAKİ SON GELİŞMELER NELERDİR?

Dünyamız, bundan yaklaşık on yıl önce, gelişmekte olan ülkelerde yoksulluğun ortadan kaldırılması amacıyla hazırlanan Binyıl Kalkınma Hedefleri’nin kabul edilmesine şahitlik etmiştir. O tarihten bu yana, uluslararası donör camiası bu hedeflere ulaşılması yönünde çaba gösterdi. Bu süre içinde, uluslararası toplumun bu hedeflerine bağlılığını gösterecek beş önemli etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bunlar: Monterrey Toplantısı; Yardımların Uyumlaştırılması Üst Düzeyli Forumu; Yardımlarda Etkinlik İkinci Üst Düzeyli Forumu; Yardımlarda Etkinlik Üçüncü Üst Düzeyli Forumu; Yardımların Finansmanı ve Monterrey Kararlarının Uygulanması hakkında BM Uluslararası Konferansı.

Yukarıdaki beş önemli toplantı değerlendirildiğinde, hepsinin birbirini tamamlar nitelikte olduğu ve toplantıların kalkınma yardımlarının etkin bir biçimde alıcılara ulaştırılması bakımından önemli olan sahiplenme, koordinasyon ve uyumlaştırma, ülke sistemleri, yardımların öngörülürlüğü gibi konulara değindikleri görülmektedir.

GLOBAL ÖLÇEKTE TÜRKİYE’NİN KALKINMA YARDIMI SEKTÖRÜNDEKİ YERİ NEDİR?

Yükselen bir donör olarak Türkiye gelişmekte olan ülkelere yönelik yardımlarını, 5 Haziran 1985’te Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yapılan Sahra-altı ülkelerle yönelik 10 milyon dolar tutarındaki yardımdan bu yana sürdürmektedir. Türkiye’nin bu ilk yardım projesi çerçevesinde, Gambiya, Gine, Gine Bissau, Moritanya, Senegal, Somali ve Sudan’da kapasite artırıcı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelere yönelik yardımlar 1992 yılında Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi’nin (TİKA) kurulması ile kurumsallık kazanmıştır. Başlangıçta Sovyetler Birliği’nin dağılması ile bağımsızlıklarını kazanan ülkelerin acil ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş olan TİKA, zamanla faaliyetlerini Balkanlar’a ve akabinde Orta Doğu ve Afrika ülkelerine doğru genişletmiştir. Türkiye’nin resmi kalkınma yardımlarında (RKY) 1990 ile 2007 yılları arasında artış ve düşüşler yaşanmıştır. 1991 ile 1993 yılları arasında söz konusu yardımlardaki artışı, 1994 yılında ani bir düşüş izlemiş ve ardından 1995 ile 2003 yılları arasında sürekli bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüşlerin nedeni olarak

Musa Kulaklıkaya, Türkiye’nin yardımlarından en çok Afganistan, Kırgızistan, Irak, Azerbaycan ve Pakistan’ın yararlandığını söyledi.

ise ülkenin 1994 ve 2001 yıllarında yaşamış olduğu iki büyük ekonomik krizin etkisiyle ekonominin gerilemesi ve kalkınma yardımlarında kesintiye gidilmesi gösterilebilir. Nisan 2005’te ülkemizin RKY verilerinin toplanarak OECD’ye raporlanması görevinin Devlet İstatistik Enstitüsü’nden alınarak TİKA’ya verilmesi sonucu, OECD Kalkınma Yardımları Komitesi (DAC) standartlarına uygun şekilde 2004 yılına yönelik yapılan ilk çalışma ile o yıla ait Türkiye’nin yaptığı RKY toplamı 339,15 milyon dolara yükselmiştir.

2004 yılından itibaren RKY miktarlarında görülen artışın sebepleri olarak şunlar sıralanabilir: i) Pakistan’da meydana gelen deprem ve Güney Asya’daki tsunami felaketleri sonrasında yapılan insani yardımların düzenli şekilde raporlanması; ii) Türkiye’nin Afrika ve Ortadoğu’ya yönelik yeni yardım programının etkileri; iii) diğer kamu kurumlarının RKY faaliyetlerinin etkin şekilde raporlanması.

KALKINMA YARDIMI RAPORLAMASI İLE İLGİLİ GÖREVİN 2005 YILINDA TİKA’YA VERİLMESİ NE GİBİ DEĞİŞİKLİKLERE YOL AÇTI?

2005 yılı faaliyet raporu hazırlanırken TİKA, kalkınma yardımı sağlayan ilgili tüm ulusal kurumlar ile işiştare ederek ve mutabakata vararak, veri toplama ve raporlama üzerine bir bilgisayar programı geliştirmiştir. Böylece, daha önce uzun zaman alan ve kapsayıcı olamayan veri toplama işlemi, hem daha kısa sürede gerçekleştirilebilir hale gelmiş, hem de daha fazla kurum/kuruluşun veri temini konusunda katılımını sağlamıştır.

DİĞER DONÖRLERLE KARŞILAŞTIRILDIĞINDA TÜRKİYE KALKINMA YARDIMI SAHASINDA NE DURUMDADIR?

Diğer yükselen donörler ile kıyaslandığında, Türkiye’nin kalkınma yardımı performansının oldukça iyi olduğu söylenebilir. OECD-DAC’ın 2009 Kalkınma İşbirliği Raporu’na göre, Güney Kore 2006’daki yardımlarını yüzde 48,6 arttırarak 2007 yılında 699 milyon dolarlık yardımda bulunmuştur. Böylece Güney Kore, OECD üyesi olan fakat DAC üyesi olmayan ülkeler arasında en fazla yardımda bulunan ülke olmuştur. Türkiye ise, 2007’deki 602 milyon

dolar tutarındaki yardımları ile Güney Kore’nin ardından ikinci olmuştur. Yükselen donörler arasında Türkiye, RKY performansı bakımından AB üyesi Polonya’yı geçmiştir, ancak OECD-DAC’a yeni üye olan Güney Kore’nin çok az farkla gerisinde kalmıştır. OECD’nin performans verilerine göre, 2007 yılında Türkiye on Doğu Avrupa ve Balkan ülkesinin yedisine; onbir Kafkas ve Orta Asya ülkesinin sekizine; ve sekiz Ortadoğu ülkesinin dördüne yardımda bulunan ilk on ülke arasında yer almıştır.

DİĞER DONÖRLERLE MUKAYESE EDİLİRSE, TÜRKİYE EN ÇOK HANGİ ÜLKELERE VE SEKTÖRLERE YÖNELİK KALKINMA YARDIMI YAPIYOR?

Türkiye’nin resmi kalkınma yardımlarından en çok yararlanan ülkeler Afganistan, Kırgızistan, Irak, Azerbaycan ve Pakistan’dır. Türkiye’nin RKY’sinin yüzde 40’ı bu beş ülkeye gitmektedir. Sadece Afganistan ve Kırgızistan, Türkiye’nin RKY’sinin yüzde 23’ünü almaktadır. Yardımlardaki bu dağılım, Türkiye’nin Batı Asya ile ilişkilerini geliştirmeye verdiği önemi ve dış yardımlarını bölgesel istikrarı sağlamaya yönelik olarak kullanmaya çalıştığını göstermektedir. Öte yandan, Güney Kore’nin yardımlarından en çok yararlanan beş ülke (Irak, Sri Lanka, Endonezya, Kamboçya ve Vietnam) ülkelerin toplam RKY’sinin yüzde 21’ini almaktadır. Ülkenin ikili yardımlarının çoğu (yüzde 61) Asya ülkelerine yöneliktir. Coğrafi yakınlık ve pek çok Asya ülkesinin Kore’nin tecrübesinden yararlanma isteği bu oranın yüksek olmasında etkilidir. Diğer bir yükselen donör olan Polonya ise yardımlarını Balkanlar ve eski Sovyetler Birliği ülkelerine yönlendirmiştir. Polonya’nın yardımlarından en çok yararlanan ülkeler Beyaz Rusya, Karadağ, Ukrayna ve Özbekistan olup ülkenin tüm yardımlarının yüzde 12’si bu ülkelere gitmektedir. Türkiye, Güney Kore ve Polonya’nın yardım yapıları gösteriyor ki, bu üç ülkenin yardımları post-emperyalist bir nitelik taşımayıp tamamen güçlü kültürel ve ticari bağlar ile coğrafi yakınlıkla alakalıdır. Sektörel olarak bakıldığında ise, Türkiye ve Güney Kore’nin yardımlarının daha çok ekonomik ve sosyal altyapıların geliş-

tirilmesine yönelik olduğu, Polonya’nın yaptığı yardımların ise demokrasinin geliştirilmesi, iyi yönetim ve sivil toplumun inşaaşı çalışmalarına yönelik olduğu görülmektedir. Türkiye’nin kalkınma yardımları daha çok eğitim ve sağlık alanına yönelirken, Güney Kore genel yardım portföyüne bakıldığında üretim sektörlerinin geliştirilmesine önem vermektedir. Coğrafi açıdan bakıldığında ise, Türk ve Güney Kore RKY’lerinin en az gelişmiş ülkelere yöneldiği, Polonya RKY’sinin ise sadece düşük gelir grubu ülkelere yönelik olduğu görülmektedir.

Türkiye kalkınma yardımı sağladığı coğrafi bölgelerde kayda değer bir varlık göstermektedir. Bununla birlikte, değişen uluslararası konjonktür ve son yıllarda meydana gelen doğal afetler, Türkiye’nin yardımlarının Afrika ve Ortadoğu’ya yönelik genişlemesine neden olmuştur. 2004 yılında sadece 1,56 milyon ABD Doları olan Afrika’ya yönelik yardımların 2007 yılında 30,97 milyon ABD Doları olması da bu gelişmenin göstergelerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’nin nüfuz alanı genişledikçe kalkınma yardımları da hem coğrafya hem de yardım sahası bakımından çeşitlenmektedir.

TÜRKİYE’DEKİ KURUMLARLA TİKA ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİNİ NASIL SAĞLIYORSUNUZ?

İşbirliğini sürekli kılmak için kurumlarla protokoller imzalıyoruz ve bu şekilde prensip ve uygulama aşamalarını belirliyoruz. Son olarak DEİK ile bir işbirliği protokolü imzaladık. TİKA’nın görevlerinden biri de yurtdışında ekonomik verilerle ilgili Türk yatırımcısına bilgi vermek. Bu minvalde, DEİK ile çok verimli bir bilgi alışverişi yapıyoruz ve ortak projeler yürütüyoruz.

Her ne kadar Türkiye donör toplumu içinde yeni bir üye olsa da, kalkınma yardımları alanındaki çabaları ve başarıları hem ülke içinde hem de uluslararası arenada yakından takip edilmekte ve takdir edilmektedir. Monterrey Toplantısı’nın ruhuna uygun olarak gelişmekte olan ülkelerin kalkınma çabalarına Türkiye’deki kamu kurumları, üniversiteler ve STK’larla işbirliği içinde destek olmaya çalışmaktadır. Çeşitli kurumların insan kaynaklarının yüksek yetenekleri ve kalitesi sayesinde, Türkiye kalkınma yardımları faaliyetlerini çeşitlendirmiş ve genişletmiştir.

Türkiye’nin ince gücü

Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), soğuk savaş döneminin ardından yeniden şekillenen dünyaya Türkiye’nin ayak uydurabilmek çabasının bir aracı olarak 1992 yılında kurulmuştur. Dost ve kardeş ülkeler ve akraba topluluklarla ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bir kalkınma yardımı örgütü olarak kurulan TİKA, bugüne dek geleneksel dış politika enstrümanlarının faaliyet alanını tamamlayıcı bir yaklaşımla yurtdışında pek çok proje ve faaliyeti gerçekleştirmiştir. Yurtdışındaki kültürel mirasımızın restorasyon projeleri ile ihyasından, Türkçenin hinterlandında Türkçe’nin öğretilmesine ve tekrar bir linguafranca olmasına, nüfusun işgücü potansiyelinin artırılmasından altyapı hizmetlerine, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesinden temiz su sağlama ya kadar insan hayatına ilişkin ne kadar altbaşlık varsa her konuda çalışmalar yürütmüştür. Türkiye’nin kalkınma yolundaki deneyimlerini bölge ülkelerine aktararak bölgesinde ve dünyada bir barış ve istikrar kuşağı oluşmasında katkıda bulunan TİKA’nın faaliyetlerinin hayati önemi, çağdaş uluslararası ilişkiler kuramı içerisinde Prof. Joseph S. Nye tarafından literatüre kazandırılan soft power (ince güç) kavramı çerçevesinde çok daha iyi anlaşılacaktır.

TÜRKİYE’NİN İMAJINA OLUMLU KATKI

Prof. Joseph S. Nye, İnce Güç terimini bir devletin zorlayıcı güçten (askeri araçlar veya ekonomik yaptırımlar) ziyade, kültürü, değerleri ve uluslararası alandaki politikaları ile diğer aktörleri etkileyerek, normalde yapmayacakları bir hareketi yapma veya belli bir durumda belli bir hareketi yapmalarının önüne geçme olarak tanımlamaktadır. Ülkenin bu tür bir nüfuz alanına sahip olabilmek için etkinlik göstermesi gereken başlıca alanlar kamu diplomasisi ve kalkınma yardımıdır. Bugün küçük devletlerin hakim olduğu sorunlu coğrafyaların hemen hepsiyle (Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika) ortak bir kültürel geçmiş bulunan ülkemizin, TİKA aracılığıyla yapılan çalışmalarla hem kalkınma yardımını artıran bir ivmeyle bölge ülkelerine ulaştırması, hem de kamu diplomasisi araçlarını harekete geçirerek Türkiye’nin imajına olumlu katkı sağlaması bir tesadüf değildir. TİKA söz konusu bölgelerde ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak için, insana ilişkin her konudaki projeleri üstlenmekte ve ülkemizin uzmanlık kuruluşlarının katkılarıyla bu projeleri gerçekleştirmektedir. TİKA, yürüttüğü çalışmalarla Türkiye’nin İnce Gücünü dünyada temsil etmektedir.

yopya’da İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde gerçekleştirilen su kuyusu açma projeleriyle bir milyonu aşkın insana temiz içme suyu sağlanmıştır. Gürcistan’da savaş sırasında evleri harap olan halka yönelik yapılan 100 konut geçtiğimiz günlerde törenle sahiplerine teslim edilmiştir. Kırım’da anavatanlarına dönen Kırım Tatar Türklerine Konut Edindirme projesi kapsamında düşük fiyatlara bahçeli evler satın alınarak hem barınma ihtiyaçları karşılanmış hem de üretimde bulunmaları için gerekli toprak istifadelerine sunulmuştur. Makedonya ve Kosova’da süren arıcılık ve koyunculuk projeleri ile bölge halkının geçimlerini sağlamaları temin edilmekte, projeyi yürütmek için kurulan kooperatiflere bölge halkına birlikte çalışma deneyimi kazandırılmaktadır. Ayrıca sözelimi koyunculuk projesinden elde edilen yeni kuzuların başka ailelere dağıtılması ile projeler sürdürülebilir kılınmaktadır. Bu yılın yaz aylarında açılışı yapılan Bosna Hersek’teki Mostar İnşaat Fakültesi projesinde olduğu gibi, eğitim sektörüne de okul tadilatları ve ders araç- gereçleri temini ile katkıda bulunmaktadır.

KÜLTÜREL MİRASA SAHİP ÇIKTI

TİKA, bu projelerin yanı sıra kültürel mirasımız olan tarihi eserlerin restorasyon çalışmalarını da üstlenmiştir. Ukrayna/Kırım’daki Zincirli Medrese ve Hacı Giray Han Türbesi Restorasyonu, Kosova’daki Sinan Paşa ve Mustafa Paşa Camileri Restorasyonu, Makedonya’daki Mustafa Paşa Camii Restorasyonu, Bosna Hersek’teki Konjic Köprüsü Restorasyonu bu projelerden birkaçıdır. Eş zamanlı olarak Kamu Diplomasisi çalışmaları kapsamında, ilgili ülkelere akademiklerinin ülkemizi ziyaretleri proje bazlı olarak gerçekleştirilmekte, öğrenci ve gençlik gruplarının ülkemizde eğitim almaları teşvik edilmekte ve burslarla desteklenmektedir. Bu çalışmalar içinde müstesna bir yeri olan Türkoloji Projesi ile, Türk Dilini ve Türk Edebiyatını öğreten Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri kurulmaktadır. Yurtdışında Türkçe yayın yapan radyo ve televizyonların desteklenmesi ile de bir diğer önemli kamu diplomasisi gerekliliği yerine getirilmektedir.

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü üzere TİKA, Türkiye’nin kalkınma yardımı alanındaki lider kuruluşudur ve çalışmalar yürüttüğü coğrafyada kamu diplomasisi etkinlikleri de gerçekleştirmektedir. TİKA, yürüttüğü çalışmalarla Türkiye’nin İnce Gücünü dünyada temsil etmektedir.

DEİK 2009 YILINDA DA DURDURAK BİLMEDİ

DEİK'in 2009 yılı değerlendirildiği, çalışmalarına hız kesmeden devam edeceklerini söyledi.

Tam 21 yıldır Türk özel sektörünün güveni ve desteği ile gerek Türkiye'de gerekse yurt dışında çok şey başardık. 2009 yılı bizim için dolu dolu geçti.

1988 yılında başladığımız serüvenin 21. yılında 494 etkinlik ile neredeyse yarısını günde iki toplantıyla geçirdik. İşadamlarımızı dünyanın dört bir yanından getirdiğimiz yabancı ortaklarıyla biraraya getirerek yeni işbirliklerine vesile olduysak ne mutlu bize. Sayın Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül yurt dışı ziyaretleri ile birlikte 19 toplantımızda bizlerin yanında oldu. Sayın Başbakanımız da özel sektörün temsilcisi olarak gördüğü ve benim de Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüttüğüm DEİK'i 13 toplantıda yalnız bırakmadı. Yerli ve yabancı 124 Bakan DEİK toplantılarında Türk özel sektörüne hem küresel krizden kurtulmanın yollarını hem de ticareti artırmanın püf noktalarını

DEİK'İN 2009 YILI

85 İŞ KONSEYİ

700 ÜYE

DEİK, KOSGEB ile işbirliği protokolüne imza attı

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile işbirliği protokolüne imza attı. Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı ve KOSGEB Başkan Vekili Mustafa Kaplan'ın katılımıyla 14 Ocak'ta gerçekleştirilen imza töreninde konuşan Hisarcıklıoğlu,

oğlu, söz konusu protokol ile KOBİ'lerin, uluslararası piyasalara açılmasını sağlamayı, rekabet güçlerini artırmayı ve ekonomik krizlere karşı dayanıklı hale getirilmesini amaçladıklarını belirtti. DEİK'in, KOBİ'lerin küresel piyasalarda etkin bir şekilde iş yapabilmeleri için çalışmalar yürüttüğüne işaret eden Hisarcıklıoğlu, Protokolün hedefinin, KOBİ'leri uluslararası piyasaya açmak olduğunu altını çizdi.

Rapor ve yayınlara yenileri eklendi

DEİK 2009 yılında Türk özel sektörünün bilgisine sunmak için hazırladığı rapor ve yayınlarına yenilerini ekledi. Foreign Affairs, Turkey in Figures, Turkey Real Estate, Kobiler İçin 10 Adımda Yurtdışı Seyahatı Kılavuzu, De-lotite ile işbirliğinde How to do Business,

ve DEİK Araştırma ve İş Geliştirme Departmanı tarafından hazırlanan Almanya Eyalet Bültenleri 2009 yılı yayınları arasında yerini aldı. Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan Kurumsal Katalog ve Üye Katalogu da DEİK'in 2009 çalışmalarında önemli bir yer tutuyor.

Bölgesel filmleri tanıtıyor

Türk özel sektörünün ve Türkiye'nin iç ve dış pazarlarının detaylı olarak anlatıldığı DEİK ve Türkiye Tanıtım Filmi, 2009 yılında bölgesel ayrımlara bölündü. Her bölgenin farklı özellikleri olması fikrinden yola çıkılarak hazırlanan Bölgesel Tanıtım Filmleri şimdi daha kapsamlı. Afrika, Körfez ve Ortadoğu, AB, Amerika, Asya Pasifik ve Avrasya bölgelerine özel olarak hazırlanan bu filmlerde hem ticarete hem de bölgelerin genel özelliklerine kapsamlı bir şekilde yer veriliyor. Yurtiçi ve yurtdışındaki etkinliklerde yabancı katılımcılara sunulan DEİK filmi şimdi bölgesel ayrımlıya birlikte yabancı özel sektör temsilcilerinin bilgisine sunulacak.

Kenya, Yemen ve KKTC'de iş konseyi

DEİK bünyesinde kurulan iş konseyleri 2009 yılında 3 tane daha eklendi. Sayıları 85 olan DEİK iş konseyleri bu yıl Türk-Kenya İş Konseyi, Türk-Yemen İş Konseyi ve Türk-KKTC İş Konseyi de eklendi. DEİK'in Afrika açılım stratejisi yönünde geçtiğimiz yıl başlatılan çalışmaların devamı olarak bu sene bölgede iki iş konseyi daha kuruldu. Yemen ve Kenya'da kurulan iş konseyleri ile Afrika'da halihazırda faaliyetleri olan DEİK temsilcileri ile birlikte bölgedeki gücünü arttırmak amacıyla kurulan iş konseyleri 2010 yılında çalışmalarını hızla sürdürecektir. Daha önce kurulan ancak 1992 yılında faaliyetlerine son verilen Türk-KKTC İş Konseyi iş konseyi ise, özellikle bölgede yaşanan son dönem gelişmeler ve siyasi ilişkilerde yaşanan yeni gelişmeler ışığında konseye 2009 yılında yeniden hayat verildi. KKTC ile yeni dönemde yakın çalışmaya yürütüleceği öngörülerek yeniden yapılandırılan Türk-KKTC İş Konseyi'nin yakın zamanda ilk üyelerini bir araya getirecek çalışma planı oluşturulması hedefleniyor.

Alt komite yapılıncası oluşturdu

Özellikle sektörel anlamda yeni yapılmamış oluşturmaya çalışan DEİK, bu çerçevede konseylerin çatısı altında sektörel alt komiteler oluşturdu. Türkiye'de yaşanan gelişmelere göre gruplandırılan bu alt komiteler gerek ticari gerekse ekonomik kalkınmaya yvne kazandırılması yönünde hazırlıklarını sürdürüyor. Türk-Amerikan İş Konseyi çatısı altında kurulan Sağlık Komitesinin, geçtiğimiz haftalarda gerçekleştirildiği Sağlık Konferansı çerçevesinde Türkiye'nin sağlık ve turizm kalkınma projesi gibi daha pek çok girişime ön ayak olması hedeflenen Alt Komitelerin 2010 yılında uluslararası çalışmalara dahil olması için gerekli platformların oluşturulması öngörüldü.

'Fransa'da Türk Mevsimi' etkinlikleri

"Fransa'da Türk Mevsimi" etkinlikleri kapsamında DEİK, üzerine düşen görevi yürütmeye devam ediyor. Paris'teki "Bizans'tan İstanbul'a: İki Kıtanın Limanı" sergisi ve "Türkiye-Fransa ilişkileri" başlıklı konferansa katılan DEİK, Türk özel sektörünü temsil etmeye devam ediyor. 2010 yılının Japonya'da Türk yılı ilan edilmesiyle birlikte Japon özel sektörleri ile sıkı bir çalışma halinde olan DEİK yeni projelerini de bu dönemde hayata geçirmeye planlıyor.

Bölgeler analiz ediliyor

DEİK ana organı olan iş konseyleri bünyesinde yeni bir çalışma başlatıldı. Türkiye'nin önümüzdeki dönemde en çok önem arzen ülkelerle daha yakından çalışabilmesi ve ekonomik kalkınmanın refah düzeyine erişebilmesi için yürütülen çalışmada, Almanya, Çin, Hindistan ve Amerika'da hedef eyalet ve şehirler belirlendi. Bel-

irlenen eyalet ve şehirlerin panoramasının çıkarıldığı bu çalışma DEİK Yönetim Kurulu onayı ile raporlanarak hangi bölgede hangi sektör ön plana çıktığı ve bulunan bu işletmelerin uluslararası arenada daha verimli iş yapabilmeleri için gerekli olanakların araştırılması amaçlandı.

Kültürel çalışmalar devam ediyor

İlk iki haftasında 20 bin kişi tarafından ziyaret edilen, "Babil'in Ötesinde: M.O. İkinci Yüzyıldaki Sanat, Ticaret ve Diplomasi" sergisi, Doğu, Doğan, Koç ve Sabancı gruplarıyla birlikte Türk-Amerikan İş Konseyi (TAİK) ana sponsorluğunda, 18 Kasım 2008'de New York'ta sanatseverlere kapılarını açtı. ABD'nin en prestijli müzelerinden biri olan Metropolitan Sanat Müzesi'nde hala ziyaretçileri ağırlamakta olan sergi Mart 2009'a kadar sürdü. Serginin 18-19 Kasım'da düzenlenen açılış faaliyetleri Türk-Amerikan İş Konseyi (TAİK) Yürütme Kurulu üyelerinin yanı sıra Türkiye ve ABD'den üst düzeyde iş ve sanat çevrelerinin katılımı ile gerçekleştirildi. "Babil'in Ötesinde" sergisi, M.O. ikinci yüzyıldaki Yakın Doğu'da yaşamış krallar, diplomatlar ve tüccarlar arasındaki etkileşimin sonucunda ortaya çıkan ve coğrafyamızın bu etkinliklerin beşiği olduğunu ortaya koyan sanat eserlerini bir arada meraklılarına sunuyor. Sergide, asilzade sınıfının yer aldığı saraylardan, tapınaklara ve Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen 3300 yıllık Uluburun Batığından çıkarılan tarihi eserlerden, kral mezarlarına yaklaşık 350 obje yer alıyor.

TIKA Koordinatörlerine brifing verildi

TIKA ile yakın işbirliği içerisinde çalışan DEİK Koordinatörleri geçtiğimiz Ocak ayında TIKA tarafından gelen talep üzerine TIKA'nın yurtdışı ofislerinde görev yapan ülke koordinatörlerine bir brifing verildi. TIKA Başkanı Musa Kulaklıkaya, Başkan Yardımcıları, Daire Başkan-

ları ve uzmanların da katıldığı brifingte DEİK ve İş Konseylerinin bölgesel ve ulusal faaliyetleri hakkında kısa ve güncel bilgi verildikten sonra TIKA Koordinatörlerinin sorularını yanıtlamaları için DEİK Koordinatörleri ile işbirliği hususları hakkında da görüş alışverişinde bulundular.

MOSDER ile mobilyada işbirliği

DTM koordinasyonunda Türk-Hindistan İş Konseyi MOSDER ve İstanbul İhracatçıları Birliği işbirliği ile Ocak 2009 tarihinde Hindistan'ın Mumbai ve Yeni Delhi kentlerine bir ziyaret düzenlendi. Türk mobilya sektörünün en büyük temsilcilerinden oluşan 30 kişilik ekip Hindistan'ın ticaret mer-

kezi Mumbai ve Yeni Delhi şehirlerinde mobilyalarını seçilerek Hindli ithalatçıları ve satıcılarıyla bir araya geldi. Mumbai ve Yeni Delhi'de 200'e yakın kurum ile görüşen Türk mobilyacılar, ayrıca Mumbai Belediye Başkanı ve Hindistan Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile temaslarda bulundu.

Temsilci kadrosu genişledi

DEİK'in Anadolu Açılımı çerçevesinde yürüttüğü çalışmalarından biri olarak gösterilen Oda Temsilciliği projesi kadro sayısını giderek artırtıyor. 39 Oda Temsilcisinin fal olarak görev yaptığı projede hedef KOBİ'leri ve Anadolu'daki işletmeleri de ihracat ve ithalat alanında ekonomiye kazandırmak. Anadolu'da bulunan bu işletmelerin uluslararası arenada daha verimli iş yapabilmeleri için yürütülen inikânnı yakalamaları ve DEİK'in yurt dışında yürütmeye çalıştığı misyonunda yararları-

nabilmeleri ana fikrinden yola çıkılarak gerçekleştirilen çalışmada Türkiye'nin pek çok bölgesinde yer alan odalarla görev yapan temsilciler gerek sektörel gerekse piyasalar konusunda firmalara yönelik çalışmalar yürütüyor. DEİK'in Türk özel sektörüne yönelik gerçekleştirdiği en önemli projelerinde biri olarak nitelendirilen Oda Temsilciliği projesinde yeni dönemde de farklı açılımlar yapılması öngörüldü.

Türk özel sektörüne büyükelçilerden destek

DEİK, geçtiğimiz yıl Dışişleri Bakanlığının da desteği ile dünyanın dört bir yanında görev yapan yüzden fazla Türk büyükelçisini Türk özel sektörü ile bir araya getirerek Türk iş adamlarının yurt dışında karşılaştığı sorunlara çözüm bulabilmek ve Türkiye'nin ticaret hacmini artırmak için yeni hedef noktaları belirlemek amacıyla özel toplantılar düzenlendi. Bu çalışma sonucunda Türk girişimcileri, Türk büyükelçileri ile daha yakından çalışma fırsatı bularak yeni iş birlikleri ve yurt dışındaki temaslan-

da destek alabilmek için görüşmelerde bulundu. DEİK, bu sene de Türkiye'de çalışmaya başlayacak olan yabancı büyükelçiler ile görüşerek çalışmalarını diğer aygı için faaliyete geçti. Türkiye'ye yeni atanan yabancı büyükelçiler ile tanışma ve çalışma toplantıları düzenleyen DEİK, yeni atanan büyükelçilere Türk özel sektörünün küresel çerçevede nasıl daha iyi çalışmalar yürütebileceği sorusunun yanıtlaması konusunda Türk girişimcilerinin sıkıntılarını ve kendilerinden beklenen destekleri iletti.

Bakanlıklar ziyaret edildi

DEİK, Türkiye'de yaşanan kabine değişiminin ardından görevine yeni başlayan ve görev değişimi yaşayan Bakanlar yeni dönemde de işbirliği halinde olabilmek için makamlarında ziyaret etti. Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Tamer Yılmaz, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Kültür ve Turizm Bakanı Er-

tuğrul Günay, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış ile biraraya gelen DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı hem DEİK'i tanıttı hem de Bakanlık desteğinin DEİK çalışmalarında çok önemli olduğunu iletti.

IMF, İFM VE Euromoney ile ortak çalışmalar

DEİK 2009 yılında Uluslararası Para Fonu (IMF), İstanbul Finans Merkezi (İFM) ve Euromoney çerçevesinde ortak çalışmalar yürüttü. IMF'nin Türkiye'de gerçekleştirdiği Olağan Yıllık Toplantıları kapsamında "Küresel Kriz ve Yükselen Piyasalar: Türkiye Deneyimi" isimli bir toplantı gerçekleştiren DEİK, bu toplantı sırasında ekonomik krizin aşılabilmesi ve Türk özel sektörünün piyasalara olan gü-

veninin nasıl artırılacağına yönelik görüşlerini paylaştı. İstanbul'un metropol şehri olarak anılmasıyla birlikte kalkınma planı çerçevesinde finans merkezi kurulması kararı alınmıştı. DEİK bu merkez tarafından yürütülecek projelere yakından destek verecek. Ayrıca DEİK, her yıl İstanbul'da düzenlenen Euromoney Yatırım ve Finans Konferansları ile işbirliği halinde olmaya devam ediyor.

turkey-now.org yenilendi

Türk özel sektörünün dışa açılan kapısı olma misyonunu 21 yıldır sürdüren DEİK, çalışmalarını internet ortamında da yerli yabancı kamu ve özel sektör temsilcileri paylaşmaya devam ediyor. İnternet portalında hem Türkçe hem de İngilizce çalışmalar yürüten DEİK, yabancı ülkeler olan iletişim ağını yeniledi. DEİK'in İngilizce web sitesi turkey-now.org'a taşınarak gerek Türkiye'deki yenilikleri gerekse yurt dışında yürüttüğü faaliyetlerini web sitesinden duyurmaya devam ediyor. DEİK'in bünyesinde faaliyet gösteren 85 iş konseyinin faaliyetlerinin duyurulduğu web sitesinde aynı zamanda Türkiye'de hazırlanan raporlar, yayınlar ve faydalı adreslere de yer veriliyor. Öncelikli olarak ABD'de yaşayan Türk işadamlarına hizmet vermek amacıyla kurulan turkey-now.org şimdi yenilenen yüzüyle hem ABD hem de tüm dünyada bulunan Türk girişimcisinin bilgisine sunuluyor.

ÖNEMLİ ANLAŞMALARLA KATKI SAĞLANDI

- 1. Viyana Ekonomi Forumu Çerçevesinde İmzalanan İşbirliği Anlaşması
- Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC arasında imzalanan Eylem Planı
- DEİK katkısı ile Sırbistan Ekonomi bakanlığı ve Türk firması arasında imzalanan işbirliği anlaşması
- Türk-Kore İş Konseyi ve SBC (Small & Medium Business Corporation) arasında işbirliği anlaşması (20 Nisan 2009, İstanbul)
- Türk-Singapur İş Konseyi ve SBF (Singapore Business Federation) arasında İş Konseyi anlaşması (12 Haziran 2009, İstanbul)
- Türk-Çin İş Konseyi ve Zhejiang Province-Department of Commerce arasında işbirliği anlaşması (7 Temmuz 2009, İstanbul)
- Türk-Hindistan İş Konseyi ve FINER (Federation of Industries & Commerce of North Eastern Region) arasında işbirliği anlaşması (24 Ağustos 2009, İstanbul)
- Türk-Vietnam İş Konseyi ve VCCI (Vietnamese Chamber of Commerce and Industry) arasında İş Konseyi anlaşması (30 Ekim 2009, Hanoi)
- Türk-Tayvan İş Konseyinin ikinci ortak toplantısında karşı kanat kuruluşu olan CIECA ile birlikte imzalanan Joint Statement (5 Mayıs 2009, İstanbul)
- Zhejiang Material Industry International Co. ve Habaş firması arasında 10 milyon dolar tutarında özel çelik alaşımı sektöründe anlaşma
- Zhejiang Orient Engineering Co. Ltd. ve Gülsan arasında 5 milyon 150 bin dolar tutarında hidroelektrik santrali anlaşması
- Zhejiang Orient Engineering Co. Ltd. ve ARC arasında 5 milyon dolar tutarında hidroelektrik santrali anlaşması
- Zhejiang Metals & Minerals Imp. & Exp. Corp. ve KCIC (Khimsvyetz Chemical Industry Corp.) firması arasında 20 milyon dolar tutarında maden ihracatı anlaşması
- Zhejiang Orient Engineering Co. Ve Bereket Enerji arasında 16 milyon dolar tutarında hidroelektrik enerji santrali anlaşması
- Çin Ulusal Elektrik Ekipmanı Şti (CNEEC) ve Cenay Group
- Euroasia China Ltd and Sinotrade
- Inner Mongolia Mengniu Dairy Group Ltd. ve Findik Tanıtım Grubu
- Minmetals Steel Ltd Şti ve Promeks Diş Ticaret A.Ş.
- Sinosteel Corporation Steel Ltd. Şti. ve Promeks Diş Ticaret A.Ş.
- Euroasia China Ltd. and Çolakoğlu Metalurji A.Ş.
- Cumhurbaşkanı'nın Çin ziyaretinin Xian ayağında, TOBB ve Xian Ticareti Geliştirme Konseyi arasında ve Konya Ticaret Odası ile Xian Ticareti Geliştirme Konseyi arasında birer işbirliği anlaşması imzalandı. (27 Haziran 2009)
- Türk-Türkiye karşı kanadının yeniden yapılandırılması çerçevesinde Türkmenistan Sanayi ve Ticaret Odası ile 21 Mayıs 2009 tarihinde iş konseyi kuruluşu anlaşması imzalanmıştır.
- Türk-Rus İş Konseyi ile Rusya Federasyonu sanayi, girişimci ve işverenler birliği Moskova şubesi arasında imzalanacak işbirliği anlaşması

DTİK web sitesi açıldı

Yurtdışında yaşayan Türk işadamlarını aynı çatı altında toplayarak ortak bir platform yaratma düşüncesinden yola çıkılarak geçtiğimiz yıl kurulan Dünya Türk İş Konseyi (DTİK) bu yıl web sitesini de Türk özel sektörünün hizmetine sundu. Konsey bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlerin geniş bilgisine yer verilen web sitesinde, hem hazırlanan raporları hem de konseyin yürüttüğü faaliyetleri takip etmek mümkün.

www.dtik.org.tr adresinde faaliyet veren internet portalı, işadamlarının bilgiye anında ve doğru şekilde erişimlerini amaçlıyor. Pekçok ülkede dâğık halde bulunan Türk özel sektörü temsilcileri oluşturulan forum ortamıyla birlikte etkinliklerin detaylı bilgisinin yer aldığı web sitesinden çalışmaların yürütülen yeni faaliyetlerin bilgisine ulaşmak da mümkün.

Başaran Ulusoy, 2010 yılı için hedef büyüttüklerini ifade etti.

Turizmcinin hedefi 30 milyon ziyaretçi

DEİK Kurucu kuruluşları arasında yer alan Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı ve DEİK yönetim kurulu üyesi Başaran Ulusoy, 2010 yılında 30 milyon ziyaretçi ve 25 milyar dolar turizm geliri hedeflediklerini söyledi. Ulusoy yaptığı açıklamada, global ekonomik krizin dünya turizm sektörünü de etkilediğini, Türk turizminin ise krizde yerini koruduğunu belirterek, "Kriz döneminde en iyisi biziz, nazar değmesin. Artık, 2010'u düşünüyörüz. 2010'da da hedefimiz 30 milyon turist, 21 milyar döviz" dedi. Gelecek yıl turizm sektörünün beklentilerine ilişkin soruyu cevaplandırırken dinlence ihtiyacının kısılamayacağını ifade eden Ulusoy, "Biz turizmciler, size rüya gösteriyoruz ve onu gerçekleştiriyoruz. Onun

için en iyi rüyayı görmek mecburiyetindeyiz" diye konuştu. GAP bölgesinin kültür ve inanç turizmi açısından önemli potansiyele sahip olduğunu, bu nedenle bölgeye gelecek turistlerin taleplerini karşılayacak sosyal tesislerin artırılması gerektiğini bildiren Ulusoy, hükümetin açıkladığı yeni Teşvik Yasası'nda Güneydoğu ve Doğu'ya büyük teşvikler verildiğini ve bunun içinde turizm sektörünün de yer aldığını anımsattı. Ulusoy, turizm sektörüne verilen teşvikleri gayet iyi bulduklarını kaydetti. TÜRSAB Başkanı Ulusoy, "Bu bölge de bir markadır. GAP bölgesine gelen ziyaretçi sayısını artırmayı hedefliyoruz. Turizmin canlanması bölgenin ekonomik açıdan kalkınması için de önemli. Turizm, bölgenin kaderinde bir değişiklik yapabilir" dedi.

Havalimanı yolcu trafiğindeki artış yatırımları da hızlandıracak

2010'da 88 milyon yolcu havayolunu tercih edecek

2010 yılında havalimanı ve havaalanlarındaki toplam trafiğin 88 milyon yolcuya yükseleceği öngörülüyor. Hava meydanlarındaki yolcu trafiğinin yaklaşık yüzde 91'i gerçekleşen Atatürk, Antalya, Esenboğa, Adnan Menderes, Dalaman, Bodrum/Milas, Adana, Trabzon ve Sabiha Gökçen Havalimanlarındaki kapasitelerinin artırılmasına yönelik yatırımlar öncelik alacak. Türkiye'de hava mey-

danlarındaki yolcu trafiğinin yaklaşık yüzde 91'i Atatürk, Antalya, Esenboğa, Adnan Menderes, Dalaman, Bodrum/Milas, Adana, Trabzon ve Sabiha Gökçen Havalimanlarındaki kapasitelerinin artırılmasına yönelik yatırımlar ile hizmet standartlarının yükseltilmesi ve hava trafik yönetimi ile ilgili projeler sektör açısından önceliğini koruyor.

Artan dünya nüfusu 7 milyar kişiye dayandı

Hızla artmaya devam eden dünya nüfusu, 7 milyar sınırına dayandı. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tahminlerine göre, 2009 yılı nüfusu 6 milyar 829,4 milyon oldu. Dünya nüfusu, 2050 yılında 9 milyar 150 milyonu bulacak. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) verilerine göre, 2009 yılında nüfusu 1 milyar 198 milyon olan Hindistan, 415,8 milyonluk artışla 1 milyar 613,8 milyona ulaşacak ve şu anda kendisinden 147,8 milyon daha fazla nüfusa sahip Çin'in 196,8 milyon önüne geçecek. Bu dönemde Pakistan 154,4, Nijerya 134,4, Etiyopya 91, ABD 89,2, Kongo

Demokratik Cumhuriyeti 81,5, Çin 71,2 milyon artacak. Türkiye nüfusu ise 74,8 milyondan 22,6 milyonluk artışla 97,4 milyona yükselecek. Halen Türkiye nüfusundan az bir nüfusa sahip olan Kongo Demokratik Cumhuriyeti nüfusta Türkiye'yi geçerken, Almanya geride kalacak. Bu dönemde, büyük nüfuslu ülkelerden Japonya'da 25,5, Rusya'da 24,8 ve Almanya'da 11,7 milyonluk nüfus azalması olacak. ABD, 89,2 milyonla gelişmiş ülkeler içindeki en yüksek nüfus artışlarından birini gerçekleştirerek nüfusu 314,7 milyondan 403,9 milyona çıkarak ve üçüncülükteki yerini koruyacak.

TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA 34 MİLYAR DOLAR DÖVİZ AKTI

Ocak-Eylül döneminde toplam dış ticaret açığında kara delik daha da büyüdü. En fazla dış ticaret açığı verilen 9 ülke ile ticaretle yaşanan döviz kaybı toplam açığın yüzde 126,8'ine çıktı.

Türkiye dış ticarete 9 ülkeye verdiği açık ile 9 ayda 34 milyar 280 milyon dolar döviz kaybına uğradı. Ocak-Eylül döneminde Rusya, Çin, ABD, Almanya, Güney Kore, Hindistan, Ukrayna, Japonya ve İtalya'ya 1 ile 11,8 milyar dolar arasında değişen tutarlarda dış ticaret açığı veren Türkiye'nin bu ülkelere verdiği açık, toplam dış ticaret açığının yüzde 126,8'ine karşılık geldi. Bu arada Türkiye'nin Rusya, Çin, ABD ve Almanya'ya karşı verdiği açık, Türkiye'nin dış ticaret açığının yüzde 98'ini oluşturdu. Türkiye İstatistik Kurumu verilerinden yapılan derlemeye göre, Ocak-Eylül döneminde toplam dış ticaret açığı 27 milyar 26 milyon dolar olurken, en fazla dış ticaret açığı verilen 9 ülke ile ticaretle yaşanan döviz kaybı toplam açığın yüzde 126,8'ine çıktı. Türkiye bu dönemde Rusya'ya 11 milyar 772,5 milyon dolar, Çin'e 7 milyar 800,9 milyon dolar, ABD'ye 3 milyar 883,3 milyon dolar, Almanya'ya 2 milyar 984 milyon dolar, Güney Kore'ye 2 milyar 100,3 milyon dolar, İtalya'ya 1 milyar 236,6 milyon dolar dış ticaret açığı verdi. Bu dönemde Türkiye'nin Japonya'ya verdiği dış ticaret açığı 1 milyar 875,2 milyon dolara, Ukrayna'ya verdiği dış ticaret açığı 1 milyar 605,1 milyon dolara, Hindistan'a

Türkiye'nin en fazla dış ticaret açığı verdiği ülkelerin başında Rusya, Çin, ABD ve Almanya geliyor.

verdiği dış ticaret açığı ise 1 milyar 22,2 milyon dolara ulaştı. Bu arada Türkiye'nin Rusya, Çin, ABD ve Almanya'ya karşı verdiği açık, toplam dış ticaret açığının yüzde 98'ini oluşturdu. 2009 yılının 9 aylık döneminde Türkiye söz konusu 4 ülkeye 26 milyar 440,7 milyon dolar dış ticaret açığı verdi.

DİŞ TİCARET AÇIĞI YÜZDE 53,7 GERİLEDİ

Dış ticaret açıklarında krizin yarattığı durgunluk nedeniyle yaşanan gerileme de dikkati çekti. Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam dış ticaret açığı yüzde

53,7 azaldı. Açık Rusya'da yüzde 40,6, Çin'de yüzde 29,6, ABD'de yüzde 38,3, Almanya'da yüzde 34,2, Güney Kore'de yüzde 28,8, İtalya'da yüzde 50,6, Ukrayna'da yüzde 51,9, Japonya'da yüzde 37,9, Hindistan'da yüzde 33,5 azalış gösterdi.

Türkiye yılın 9 ayında 1 milyar doların üzerinde dış ticaret açığı verdiği 9 ülkeyle birlikte: Arjantin, Avustralya, Avusturya, Bangladeş, Belçika, Brezilya, Cezayir, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Endonezya, Finlandiya, Fransa, Güney Afrika, Hollanda, İran, İspanya, İsveç, Kanada, Kazakistan, Kuveyt, Macaristan, Malezya, Özbekistan, Pakistan, Polonya, Portekiz, Romanya,

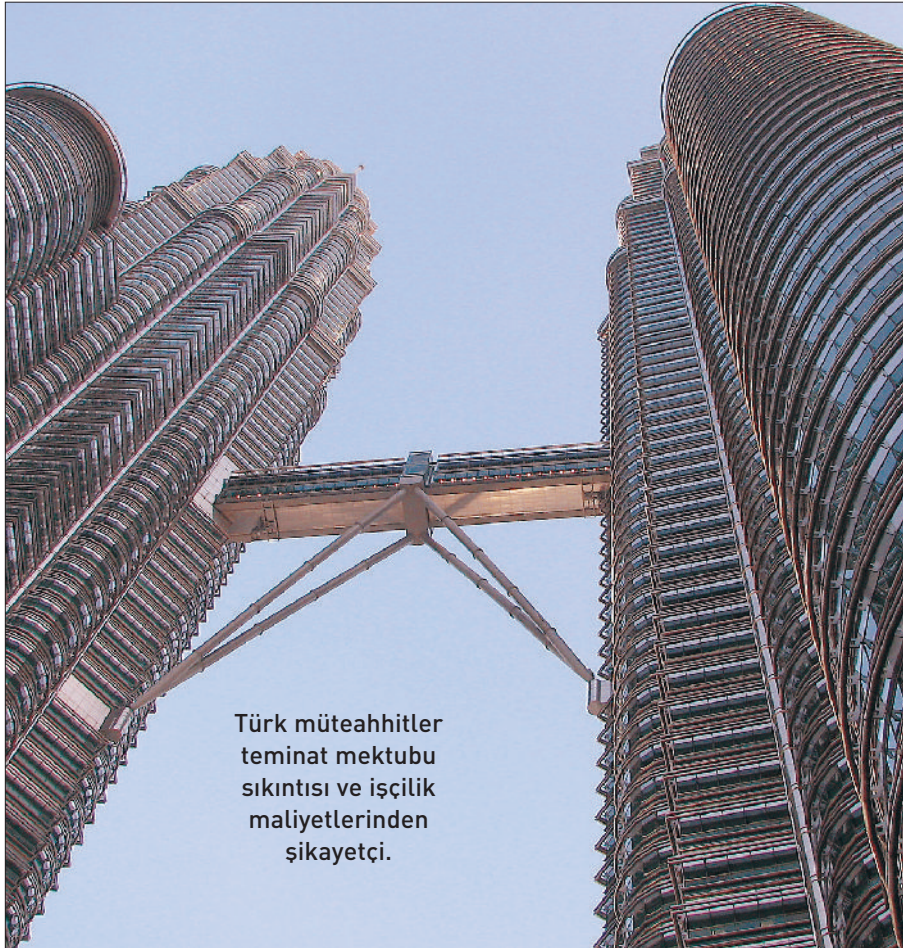
Slovakya, Tayland, Tayvan'a karşı da dış ticaret açığı verdi. Türkiye'nin en yüksek dış ticaret fazlası verdiği ülke ise 3 milyar 77,9 milyon dolar ile Irak oldu. Bu ülkeyi 1 milyar 937,1 milyon dolar ile İsviçre, 1 milyar 702,7 milyon dolar ile Mısır, 1 milyar 624,1 milyon dolar ile Birleşik Arap Emirlikleri, 1 milyar 607,8 milyon dolar ile İngiltere izledi. Türkiye'nin dış ticaretinde 9 ayda fazla oluşan diğer ülkeleri ise Azerbaycan, Bulgaristan, Danimarka, Fas, Gürcistan, Hırvatistan, İsrail, KKTC, Liberya, Libya, Lübnan, Marshall Adaları, Sırbistan, Slovenya, Suriye, Suudi Arabistan, Tunus, Türkmenistan, Yunanistan oluşturdu.

Türk müteahhitleri çözüm bekliyor

DEİK Üyesi Güriş İnşaat'ın Yönetim Kurulu Başkanı Niyazi Erdoğan, yurt dışında hizmet veren müteahhitlerin teminat mektubu sorunu nedeniyle bunu istemeyen ülkelere yönelmek zorunda kaldıklarını belirterek, "Yani daha riskli pazarlara, hatta mayın tarlalarına gidişler başladı. Afrika, Afganistan gibi riskli bölgelere gidiliyor. Bunlar yanlış demiyorum, şartların getirdiği durumlar bunlar" dedi. Müteahhitlik sektörünün sorunlarına ilişkin görüşlerini ileten Ziraat Bankası'nın eski genel müdürlerinden olan Güriş İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Niyazi Erdoğan, Türk müteahhitlik sektörünün sorunlarını, müteahhitliğin tanımı olmaması, teminat mektubu sıkıntısı ve işçilik maliyetlerinin yüksekliği olmak üzere üç ana başlık altında sıraladı.

İlk olarak Türkiye'de müteahhitliğin tarifinin net olmadığını anlatan Erdoğan, "İspanya'da su anda 6 tane taahhüt grubu var. Bizde ise sırf Müteahhitler Birliğine kayıtlı 150 dolayında müteahhit var" diye konuştu. Özellikle alt yapı yatırımlarının yoğunlaştığı 80'li yıllarda çok sayıda taahhüt şirketinin ortaya çıktığını hatırlatan Erdoğan, genellikle bunların karlı işler olduğunu, dolayısıyla taahhüt firmalarının bir anda büyüdüğünü ve kazandıklarını değişik sektörlerle yatırdığını anlattı.

Sektörün 1980'lerde böyle bir "lale devri" geçirdiğini anlatan Niyazi Erdoğan, 1990'lara gelindiğinde ise devletin fonlama sıkıntısı çekmesi ve önceliklerin değişmesi nedeniyle iç piyasanın daraldığını söyledi. Bu dönemde Türk müteahhitlerin ülkedeki etkinlikler azalırken yurt dışına açılmaya başladıklarını hatırlatan Erdoğan, şöyle devam etti: "Hatta çok riskli bölgelere gittiler, Orta Asya, Arabistan ve Libya gibi. O deneyimlerden bazı şeyler de çıktı ortaya. Türkiye'de işini yürüten müteahhitler, uluslararası deneyimsizliklerinden çok paralar kaybetti. Türkiye zaman da kaybetti. Hatta bazı alacaklar devlet sorunu haline geldi. O kalıntılar halen duruyor."

Türk müteahhitler teminat mektubu sıkıntısı ve işçilik maliyetlerinden şikayetçi.

Büyük firmalar yurt dışında firmalar kurarak yabancı bankalardan aldıkları teminat mektupları ile işlerini gördüğünü anlatan Niyazi Erdoğan, "Ama kaç tanesi sahip bu imkâna, sayılan 10'u geçmez. Peki diğerleri ne oldu? Bunların iş yapma zorunluluğu var, sabit giderleri var. O zaman bu şartları istemeyen ülkelere yani daha riskli mayın tarlalarına gidişler başladı. Afrika, Afganistan gibi riskli bölgelere gidilmeye başlandı. Bunlar (yanlış) falan demiyorum, şartların getirdiği durumlar bunlar" diye konuştu. Türkiye'den yurt dışına götürdükleri bir işçinin maliyetinin bin 500-2 bin dolar olduğunu, oysa yerel işçi kullandıklarında bu maliyetin 150-200 dolara indiğini anlatan Güriş İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı, dolayısıyla Türk firmaların çoğu zaman kilit personel dışında yerel işçi çalıştırdıklarını anlattı.

İNŞAATTA UMUTSUZ TABLO

Müteahhitlik sektöründe yaşanan sıkıntılarla birlikte, inşaat sektöründe de umutlar 2011'e kaldı. En iyi ihtimalle 2011'de toparlanma sürecine girmesi tahmin edilen inşaat sektörünün bu yıl yüzde 20 civarında küçülmeye kapaması ve 2010 yılında da küçülmeye devam edeceği öngörülüyor. DEİK kurucu kuruluşları arasında Türkiye Müteahhitler Birliği tarafından hazırlanan "İnşaat Sektörü Analizi"ne göre, inşaat sektöründe 2002-2006 döneminde yaşanan ve 2006 yılında yüzde 18,5 ile doruk noktasına ulaşan büyüme, 2007 yılında hız kesti ve 2008 yılında ise küçülmeye dönüştü.

Ulaştırma yatırımların gözdesi olacak

2010 yılında kamunun ve özel sektörün sabit sermaye yatırımlarında gözdesi ulaştırma olacak. Kamu 2010 yılı yatırımlarında yüzde 31,9 ile en fazla yatırım payını ulaştırma sektörüne ayırırken, özel sektörde bu pay yüzde 22,4 oldu. Kamunun gelecek yıl ulaştırmaya 14 milyar 206 milyon TL, özel sektörün ise 30 milyar 701 milyon TL yatırım yapması öngörülüyor. Böylece, özel ve kamunun ulaştırmaya yapacağı yatırım 44 milyar 906 milyon TL olacak. Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) 2010 Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar Raporu'na göre, cari fiyatlarla 2010 yılında özel sektörün 136 milyar 813 milyon TL, kamunun 44 milyar 477 milyon TL sabit sermaye yatırımı yapması hedefleniyor. Toplam sabit sermaye yatırımlarının ise 181 milyar 290 TL olması bekleniyor.

İSO 8. Sanayi Kongresi

İstanbul Sanayi Odası tarafından 15-16 Aralık 2009 tarihleri arasında teması "Sürdürülebilir Rekabet Gücü: Kriz Sonrası Yeni Yön" olarak belirlenen "İSO 8.Sanayi Kongresi İnovasyon Sergisi"nin düzenlenecek. Bu kongre ile firma ve kurumların, yenilikçi ve teknoloji öncelikli ürün veya sonuçlanmış projelerini tanıtmaları ve işbirlikleri oluşturabilmeleri amaçlanıyor. DEİK'in de yer alacağı kongrede aynı zamanda bu yıl bir de "İnovasyon Sergisi"nin düzenlenecek. Firma ve kurumlar, sergiye konu ürün veya sonuçlanmış projelerini "Bilgi", "Fikir ve Proje", "İnovasyon" tematik alanlarında yer alacak standlarda sergileyebilecekler. **Daha fazla bilgi için: www.iso.org.tr/kongre**

Yenilenebilir enerji yatırımı, Türkiye'nin atması gereken adımlardan biri.

Yenilenebilir ve nükleer enerjiye yatırım yapılmalı

Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency-İEA) Direktörü Dr. Fatih Birol, Türkiye'nin enerji kaynakları bakımından fakir bir ülke olduğunu, mutlaka nükleer enerjiye yönelmesi gerektiğini ve akıllı politikalar izlemeye devam etmesi durumunda da enerji naklinde dünyanın bir numaralı ülkesi olabileceğini söyledi. Türkiye'nin enerji kaynakları bakımından fakir bir ülke olduğuna işaret eden Dr. Fatih Birol, ülkenin her geçen gün artan enerji ihtiyacına dikkat çekti. Birol, Türkiye'nin enerji konusunda atması gereken adımların da israftan kaçın-

ma, nükleer ve yenilenebilir enerjiye yatırım olarak dile getirdi. Nükleer enerji konusunda Türkiye'nin daha fazla vakit kaybetmeden bir karar alması tavsiyesinde bulunan Birol, "Türkiye'de nükleer enerjiye ciddi olarak yatırım yapılmalı ve bu konuda zaman kaybedilmemeli. Türkiye son derece şeffaf bir şekilde en ileri teknolojileri sağlayan ve yine Türkiye'ye arz çeşitliliğini getirecek ülkelerle çalışıp en kısa zamanda güçlü bir şekilde nükleer enerjiye yatırım yapılmalı. Türkiye'nin enerji sisteminin ana sütunlarından birisinin mutlaka nükleer enerji olması gerekiyor" dedi.

Roubini: Tünelin ucunda ışık göründü

DEİK üyesi İş Yatırım'ın konuğu olarak Türkiye'ye gelen ve "Küresel Krizin Neresindeyiz" başlıklı bir konferans veren ünlü iktisatçı Prof. Dr. Nouriel Roubini, "Küresel ekonomide gözlenen bu toparlanmanın yavaş mı, hızlı mı, V şeklinde mi yoksa U şeklinde mi olacağı bir kenara... Benim inancım şu ki, ABD, Avrupa ve Japonya'da artık tünelin ucunda ışık görmeye başlandı. İnsanların güveninde bir iyileşme gözleniyor. Ancak politika koyucuları doğru zamanda doğru adımları atmazlarsa her zaman ikinci bir dip yapma, yani krizin W şeklinde ge-

lişme ihtimali de var" dedi. Roubini, gelişmiş ülkelerdeki ekonomik daralma nedeniyle yükselmekte olan ekonomilerin, yeni süreçte öne geçme ihtimalleri üzerindeki tartışmaları şu sözlerle değerlendirdi: "Çin ve Hindistan küresel ekonomik büyümenin motoru, lokomotif olamaz. Çin'in GSYH'sı 3 trilyon dolar iken, ABD'nin 15 trilyon dolar. Avrupa ve Japonya'nın da birlikte GSYH'sı 40 trilyon dolara ulaşıyor. Bu da büyük bir boyut farkı yaratıyor. Çin ve Hindistan'ın tüketim harcaması neredeyse ABD'nin altında biri düzeyinde."

Salzburger Nachrichten gazetesi, Gaziantep'i örnek gösterdi.

Türkiye'nin bazı bölgeleri Avrupa'dan daha Avrupalı

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği karşılığı ile tanıyan, AB ülkelerinden Avusturya'nın basını, Türkiye'nin birçok bölgesinin Avrupa'nın birçok bölgesinden daha Avrupalı olduğu yorumunu yaptı. Avusturya'da yayımlanan Salzburger Nachrichten gazetesi, Türkiye'nin birçok bölgesi, Avrupa'nın birçok bölgesinden daha Avrupalı olduğunu belirtti. Haber'e göre, gazete,

Gaziantep kentindeki ekonomik gelişmelere dikkat çektiği haberinde "Şehrin eski tarihi, üç üniversitesi ve en önemlisi 70 bin kişinin ekmeke parası kazandığı, yereren bir sanayi bölgesi var. Gaziantep'in nüfusu son yıllarda adeta patlama yaptı ve 1,6 milyona ulaştı. Artış devam ediyor. Burada ticaret ve ekonomiyle uğraşanların umudu Avrupa Birliği üyeliği" diye yazdı.

TOPARLANMA İŞARETLERİ BAŞLADI

Dünya Bankası Başekonomisti Indermit Gill, yoksulluğun her yerde artacağını belirterek, "Aynı şey Rusya ve Türkiye'yi de etkileyecek. Türkiye'de işsizlik iki katına çıkmış durumda..." dedi. IMF-Dünya Bankası Yıllık Toplantıları kapsamında düzenlenen "Avrupa ve Orta Asya Ekonomik Güncelleştirilmesi" konulu basın toplantısında konuşan Gill, kriz tam bitiyor diye düşünmediklerini, Avrupa ve Orta Asya bölgesinde toparlanmanın prematüre durumda olduğunu söyledi.

Bölgede 350 milyardan fazla dış borcun vadesinin geldiğine dikkati çeken Gill, 2010 yılında bütün bunların nasıl finanse edileceğinin daha belli olmadığını belirtti. Gill, "Bölgedeki aileler için de durum iyi değil. Yoksulluk ve işsizlik yükselmekte, 2009'da yoksulluk ve işsizlikte 5 milyon düşüş beklerken 2009 sonunda yoksulluk bu kadar artmış olacak" dedi. Gelişmekte olan ülkeler için çok fazla iyi bir durum olmadığını ifade eden

Yaşanan ekonomik krizin etkisiyle yoksulluğun her yerde artacağını öngören Dünya Bankası Başekonomisti Indermit Gill, bu durumun Türkiye'yi de etkileyeceğini söyledi.

Gill, dış borçların devletler için bir yerde "kara bulutlar" getirdiğini söyledi. Gill, şunları kaydetti: "Her sene orta sınıfta büyüme vardı, bu sene durum tersine dönüyor. Yoksul olan insan sayısı 15 milyona çıkacak.

KALP KRİZİNE BENZİYOR

Bu bölgede 145 milyon fakir insan var. Yoksulluk her yerde artacak. Aynı şey Rusya ve Türkiye'yi de etkileyecek. Orta sınıf da yoksulluktan etkileniyor. İşsizlik her yerde yük-

selmiş durumda. En fazla Baltık ülkeleri, Türkiye, Ukrayna'da... Türkiye'de işsizlik iki katına çıkmış durumda..." Dünya Bankası Bölge Başkan Yardımcısı Philippe Le Houerou da, küresel krizin haneleri vurduğunu ifade ederek, "2008 Eylül mali krizini bir kalp krizine benziyor. Birazcık toparlanma işaretleri görmekteyiz. Bu kriz Avrupa ve Orta Asya ülkelerini çok etkiledi" dedi. Houerou, G-20'nin yaşanan kalp krizini sona erdirdiğini, bu yeni koalisyon mekanizmasına müteşekkik olunması gerektiğini, Avrupa düzeyinde artan bir işbirliği ortamı tesis edildiğini belirtti.

Bölgedeki işsizliğin 8,3 milyondan 11,4 milyona çıktığını ifade eden Houerou, aynı şekilde yoksulluğun da arttığını, şimdi bölgede yoksullukla boğuşmak zorunda kalacak insan sayısının 15 milyon olduğunu tahmin edildiğini vurguladı.

Yabancı yatırımcılar, 8,5 yılda Türkiye'deki doğrudan yatırımlardan elde ettikleri karların ve portföy getirilerin 35 milyar dolarını ülkelerine transfer etti.

TÜRKİYE YABANCI YATIRIMCI İÇİN CENNET

Sıcak paranın çekim alanı içinde yer alan 10 ülkeden biri olan Türkiye, yabancı yatırımcılar için kar ve gelir transferleri için adeta 'cennet' oldu. Yabancı yatırımcılar, 2002 yılı başından 2009 yılının Ağustos sonuna kadar olan 8,5 yıllık dönemde Türkiye'deki doğrudan yatırımlardan elde ettiği karlar ve portföy yatırımlarından sağladıkları getirilerin 35 milyar 333 milyon dolarlık bölümünü ülkelerine transfer etti.

Merkez Bankası ödemeler dengesi verilerinden yapılan hesaplama göre anılan dönemde yabancılar, Türkiye'deki doğrudan yatırımlarından elde ettikleri karların 11 milyar 240 milyon doları ile borsa, devlet iç borçlanma senetle-

ri gibi finansal araçlara yaptıkları portföy yatırımlarından kazandıkları 24 milyar 93 milyon doları yurt dışına transfer ettiler. Böylece anılan dönemde Türkiye'de elde edilen karların 35 milyar 333 milyon dolarlık bölümü ülkeden çıkarak, başka ekonomilere akmış oldu.

2009 yılında kriz nedeniyle doğrudan sermaye girişi geçen yıla göre azalırken, 'doğrudan' yatırımlardan elde edilen karlardan yapılan transferlerin de son bir yılda azaldığı gözlemlendi. Geçen yıl 8 aylık dönemde doğrudan yatırımlarda 2 milyar 271 milyon dolar kar transferi yaşanırken, 2009 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 21,8 oranında azalarak, 1 milyar 775 milyon dolara geriledi. Doğrudan

yatırımlarda kar transferleri 2000 yılında 300 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, 2002'de 401 milyon dolara, 2003 yılında 643 milyon dolara yükselmisti. 2004 yılıyla birlikte belirgin bir şekilde artan kar transferleri, doğrudan yatırımlarda 1 milyar 43 milyon dolara ulaşmıştı.

Doğrudan yatırımlarda kar transferi 2005'te 1 milyar 51 milyon, 2006'da 1 milyar 182 milyon ve 2007 yılında 2 milyar 208 milyon dolara çıktı. 2008 yılı sonunda ise 2 milyar 937 milyon dolarlık bir kar transferi yaşandı. Bu gelişmelerle doğrudan yatırımlarda 2003 başından bu yana gerçekleşen toplam kar transferi 11 milyar 240 milyon dolar düzeyine çıktı.

Türkiye'nin kişi başına geliri 60 bin dolar olacak

Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan bir raporda, Türkiye'nin 2050 yılında 60 bin dolar kişi başına gelire ulaşabileceği iddia edildi. Raporda, pembe tablolar yanında uyarılar yer alırken, reel sektörün 2000-2001 döneminden daha keskin bir yavaşlama yaşadığı, analiz yapan birçok kişiye göre şimdiki krizi yemenin, dış ortamın zayıflığı ve son yıllarda iç talebi ateşleyen dış sermaye akışlarındaki kısıtlılık nedeniyle uzun süre alacağı kaydedildi. Rapordan Türk ekonomisinin geleceğine ilişkin bölümünde ise şöyle denildi: "2002-2007 yılları arasında kaydedilen oldukça yüksek reel GSYİH büyüme oranları, Türkiye'nin önemli bir uzun vadeli büyüme potansiyelinden yararlandığını göstermiştir. Devam eden ve diğer ekonomilere yetişme sürecinin temel yönlendiricileri nüfus (Türkiye'nin nüfusu tümüyle gençtir, medyan yaşı 27 ve yılda yüzde 1,3 artmaktadır), çeşitli ve girişimci bir insan sermayesi temeli, Avrupa ve Asya arasında bir kavşak olarak stratejik konumu ve görece çekici iş ortamı olabilir."

Enerji kaynağı olanlar krizden az etkilendi

Uluslararası Para Fonu (IMF) Orta Doğu ve Orta Asya Direktörü Mesud Ahmed, küresel ekonomik krizden Orta Asya ve Kafkas bölgesinde yer alan petrol ihracatçı ülkelerin, enerji kaynaklarına sahip olmayanlara göre daha etkilendiğini bildirdi. Ahmed, IMF ve Dünya Bankası toplantıları kapsamında düzenlenen "Orta Asya Ekonomik Görünümü" başlıklı toplantıda, IMF'nin Kafkaslar ve Orta Asya ekonomilerinin gelecekle ilgili bir sınırlı bir düşelmenin yaşanmasını beklediğini, küresel ekonomik krizden şiddetli bir şekilde etkilenen bölge ülkelerinin 2008 yılında yüzde 6,6 olan büyüme hızının bu yıl yüzde 1,5'a düşmesinin beklediğini ifade etti. Ahmed, enerji ihracatçıları olan ülkelere Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın uzun vadeli enerji ihracat sözleşmelerinin mevcut olması ve uluslararası piyasalara bağlanmanın çok kuvvetli olmaması sayesinde 2009'da yüksek büyüme hızlarına ulaşacağını, 2010 yılında da daha yüksek büyüme hızına ulaşacağını belirtti.

İmtiyazlı ortaklık statik bir görüş

İngiltere Dışişleri Bakanı David Miliband, Türkiye'nin AB üyeliğinin önemini vurgularken "imtiyazlı ortaklık" talebine ilişkin olarak bu yöndeki kaygıların modern Türkiye'nin ne olduğuna ilişkin "statik ve demode bir görüş"e dayandığını söyledi. David Miliband, Londra'daki Uluslararası Stratejik Etüdleri Enstitüsü'nde yaptığı konuşmada Türkiye'nin, insan hakları standartlarına yerine getirmesi, ordunun rolü ve güçler ayrılığı konularını ele alması halinde AB üyesi olması gerektiğini vurguladı. Avrupanın olmanın, ırk veya din değil, değerlerle ilgili bir konu olduğunun altını çizen Miliband, laik bir Müslüman ülkesinin üyeliğe alınmasının Birliği'ni güçlendireceğini söyledi.

ABD İLE YAKIN İLİŞKİLER TİCARETE YANSIMİYOR

Türkiye ve ABD'nin politik ve askeri müttefik olduğunu belirten TOBB/DEİK Başkanı M.Rifat Hisarcıkloğlu, "Yakın ilişkileri destekliyoruz. Ama ekonomik ve ticari ilişkiler bu ortaklığın gerçek potansiyelini yansıtmıyor" dedi.

ABD Başkanı Barack Obama ve Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın gelecek ay Beyaz Saray'da gerçekleştireceği geniş kapsamlı görüşme öncesinde, iki ülke arasındaki yakın ilişkileri desteklediğini söyleyen TOBB/DEİK Başkanı M.Rifat Hisarcıkloğlu, bununla birlikte ekonomik ve ticari ilişkilerin bu ortaklığın gerçek potansiyelini yansıtmadığını vurguladı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türk-Amerikan İş Konseyi, dokuz yıldır Amerikan Türk Konseyi (ATC) Başkanlığını yapan ve yıl sonunda görevini devredecek olan General Scowcroft onuruna 18 Kasım'da bir yemek düzenledi. 18 Kasım Çarşamba akşamı verilen yemeğe, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, TAİK Başkanı Haluk Dinçer ve ATC'nin 2010 yılından itibaren başkanlığını devralacak ABD Eski Dışişleri Bakan Yardımcısı Büyükelçi Richard Armitage katıldı. Yemekte konuşan Hisarcıkloğlu, ABD ile Türkiye arasındaki politik ve askeri ittifakla ilgili olarak, şu değerlendirmeyi yaptı: "Yarım yüzyılı aşkın bir süredir politik ve askeri müttefiklerimiz ki bu iyi bir şey. Bu müttefiklik hepimizin yararına. Bu nedenle biz iş camiası olarak böyle yakın ilişkileri destekliyoruz. Ancak ekonomik ve ticari ilişkiler bu ortaklığın gerçek potansiyelini yansıtmıyor. İki taraf arasındaki ilişkilerin önem ve derinliğini göstermek adına pek çok defa farklı terminolojiler kullanıldı. Örneğin; 'stratejik ortaklık' veya son zamanlar-

DEİK, dokuz yıldır ATC Başkanlığını yapan ve yıl sonunda görevini devredecek olan General Scowcroft onuruna bir yemek düzenledi.

da kullanıldığı üzere 'örnek ortaklık' gibi. Bu kavramlar her iki taraftaki siyasi iradeyi kanıtlıyor. Bu da bize cesaret veriyor. Ülkelerimiz arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin negatif bir portresini çizmek istemiyorum. Bunun yerine iki taraflı ekonomik ve ticari ilişkilerimizi geliştirmeye dair naçiz görüşlerimizi vurgulamak isterim."

İŞBİRLİĞİ İÇİN İMKAN ÇOK

Nisan ayında ABD Başkanı Barack Obama'yı Türkiye'de görmekten gurur duyduklarını aktaran Hisarcıkloğlu, sözlerine şöyle devam etti; "Bu ziyaretten kısa bir süre sonra Amerika'ya gittim ve Beyaz Saray'da, Dışişleri Bakanlığı'nda, OPIC'te, Kongre'de ve Senato'da çok verimli geçen toplantılarda bulundum. General Scowcroft ile tanışma

şansına da eriştim. Tüm bu görüşmeler esnasında iki ülke arasındaki bağları güçlendirmeyi şiddetle istediklerini gözlemledim ve bu bizi çok mutlu etti. Daha sonra Müsteşar Robert Hormats ile İstanbul'da yine çok verimli geçen bir görüşmede daha bulundum. İlişkileri geliştirmek hususunda iki tarafın da kuşkusu yok. Bu nedenle şu an yapmamız gereken somut konulara odaklanmak. Bunu gerçekleştirmek için her iki ülkedeki ticarete uygun kaynaklara dair daha fazla bilgi akışı sağlanması ve bu ülkelere yatırımın özendirilmesi gerekiyor. OPIC bunun için bir kaynak olabilir. Diğer taraftan Türk ürünleri için GSP'nin sahasını genişletme olasılığı da mümkün olmalı. Türkiye, İsrail ve bölgedeki diğer ülkelerin katılımıyla bir QIZ kurmaya yoğunlaşmalıyız. Türk yatırımları

nın Afganistan ve Pakistan'a çekmek için Roz yönetmeliğinin konsepti tasarlanırken bize de iştirak etme şansı verilmeli. İşbirliği sağlamamız için gerekli imkanlar yalnızca kendi coğrafyamızla sınırlı değil. Beraber çalışmak için önümüzde pek çok imkân var." TAİK Başkanı Haluk Dinçer de, gecede yaptığı konuşmada, neredeyse bir asırdır müttefik olan Türkiye ve ABD'nin uzun yıllar öncesine dayanan dostluğuna dikkat çekti. Dinçer, ABD Başkanı Obama'nın deniz aşırı ilk ikili ziyaretini Türkiye'ye gerçekleştirmesini de Türkiye ve ABD arasındaki bağın gerçek, güçlü ve kırılmaz olduğuna dair bir mesaj olarak değerlendirdi. Dinçer, bu ziyaretlerin gelecek ay ABD Başkanı Obama ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Beyaz Saray'da yapacağı geniş kapsamlı görüşme

ile devam edeceğinin altını çizdi. Dinçer, ABD ile Soğuk Savaş döneminde başlayan ittifakın ana sebeplerinin günümüzde değişmiş olmasına rağmen hâlâ büyük önem taşıdığını belirterek konuşmasına şu sözlerle devam etti: "Yüzde yüz hemfikir olacağımız bir nokta varsa o da, iki büyük ülkenin arasındaki ittifakın küçük tartışmalardan daha büyük, önemli olduğu ve ülkelerimizin devlet politikalarının içine işlediğidir. Türkiye'nin dış siyaseti son dokuz yılda çok bariz bir evrim geçirmiştir. Bazılan Doğu'ya doğru olan bir kaymadan bahsediyor. Ben buna kesinlikle inanmıyorum. Bugün Türkiye'nin modern değerlere, Avrupa Birliği idealine, ABD ve Nato ile olan ittifakına bağlılığı her zamankinden daha güçlüdür. İnaniyorum ki, Türkiye'nin komşularıyla yeni ortaklıklara girmesinin hem Türkiye hem de ABD için çok büyük stratejik önemi bulunmaktadır. Fakat yeni ortaklığımızı, eskilerin yerini de kesinlikle almalı ve almayacaktır."

TİCARİ ROTADA ÖZEL ÇABA SARFEDİLECEK

2010 yılı itibari ile Büyükelçi Richard Armitage'a görevini devretmekten duyduğu mutluluğu dile getiren General Brent Scowcroft ise, Ankara'da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, Meclis Türk-Amerikan Dostluğu Grubu ve Genel Kurmay Başkanı İlker Başbuğ ile görüşmeler yaptığını, bu görüşmelerde ağırlıklı olarak ekonomi ve ticaret konularını konuştuklarını belirterek, "ATC'nin ticari rotanın gelişmesine özel çaba sarf edeceği konusunda anlaştık. İlişkilerin akışını sürdürenin daha iyi bir yolu yok" dedi. Scowcroft, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bakanlara ATC'nin Ermeni Çözümü karşısında durmaya devam edeceğine dair söz verdik çünkü bunu yanlış tarih, kötü politika ve ticari çıkarlara tahrip edici bir unsur olarak görüyoruz. Ancak bu konuyu aramızda bırakmanın en iyi yolu da protokollerin yürütülme başlaması."

Krizden çıkışta motor, Asya ülkeleri olacak

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) bünyesinde özel amaçlı olarak kurulan ve başkanlığını TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun yürütmekte olduğu Dünya Türk İş Konseyi'nin (DTİK) faaliyetleri kapsamında yurtdışında yerleşik Türk Girişimciler ile yapılan toplantıların Rusya ayağı, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in de katılımlarıyla 11 Kasım'da TC Moskova Büyükelçiliğinde gerçekleşti. M. Rifat Hisarcıkloğlu ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yer aldığı toplantıya aynı zamanda Moskova Büyükelçisi Halil Akıncı, Maliye Bakanlığı/Gelir İdaresi Başkanı Mehmet Kilci de katıldı. 180 kişinin yer aldığı toplantıya yoğun ilgi gösteren Türk girişimciler sorunlarını yetkililere iletme fırsatı buldu. Konuşmasında son 80 yılın en büyük krizinin geride kaldığını değinen Şimşek, "Bütün veriler krizden yavaş yavaş çıktığını gösteriyor. ABD, Avrupa Birliği ve Japonya gibi ülkelere toparlanma var. Türkiye'de de bu iyileşmeyi görüyoruz" dedi. Krizin derinleşmesinden bu yana birçok ülkenin ekonomilerini canlandırmak için destek verdiklerini, bunun etkisi ile faizlerin önemli oranlarda düştüğünü ve bütçe açıklarının da büyüdüğünü hatırlatan Bakan Şimşek, "Destekler geri çekildiğinde bu toparlanmanın kınma ihtimali var. Küresel anlamda bankacılık sektöründe tahribatlar yaşandı. Çıkan zararlar henüz giderilmiş değil. 2007 öncesine dönüş için de yeterli sermaye yok. Hane halklarının servetlerinde de erime yaşandı. Toparlanmanın hala kınlanılabildiğini akıldan tutmak gerekiyor" tespitinde bulundu. Bir süre dünyanın potansiyel büyümenin altında bir seyirle yoluna devam edeceğini aktaran Şimşek, "2002-2007 dönemine dönüş, 3 ya da 5 yıl alabilir. Ancak krizden çıkışta motor ABD, AB ya da Japonya değil, gelişmekte olan Asya ülkeleri olacak" şeklinde konuştu.

KRİZ NEDEN ÇIKTI?

Küresel ekonomik krizin çıkış nedeni ile ilgili de açıklamada bulunan Şimşek, "Krizin kaynağında küresel marka ekonomik dengesizlikler vardı. ABD, çok az tasarruf eden, çok tüketen ve çok yatırım yapan bir ülke.

Şimşek, bütün verilerin krizden yavaş yavaş çıktığını gösterdiğini belirtti.

ABD dünya ekonomisinin üçte birini oluşturuyor. Buna karşılık Çin başta olmak üzere Asya ülkeleri de aşırı tasarruf yapıyor ve az tüketiyor. Asya'dan ABD'ye çok düşük faizlerle büyük fon akışı oldu. Böylece aşırı risk alma ve balon oluştu" bilgisini verdi. Geçmiş dönemde yaşanan krizleri örnek gösteren Şimşek, 1994 krizinde dünyada bir kriz yaşanmamasına rağmen faizlerin yüzde 60'lardan yüzde 140'lara, enflasyonunda yüzde 50'lerden yüzde 140'lara kadar çıktığını hatırlattı. 2001 krizinde de yüzde

30'lara kadar gerileyen faizlerin yüzde 180'lere ve enflasyonun da yüzde 30'lardan yüzde 65-75'lere çıktığı bilgisini veren Şimşek, "Şimdi de bir kriz yaşıyoruz. Ortak nokta ekonominin küçülmesi. Ancak bu krizde faizler yüzde 19'lardan yüzde 9'a, enflasyon da yüzde 5,1'e kadar düştü. Bu son 40 yılın en iyi rakamı. Türkiye'ye güvenilmeseydi, Türkiye'nin temelleri sağlam olmasaydı bugün 1994'den daha kötü bir durumda olabilirdik. Çünkü cari açığımız daha büyük ve tüm dünyada da bir kriz yaşanıyor" değerlendirdi.

HİSARCIKLOĞLU'NDAN BİRLİK ÇAĞRISI

TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıkloğlu, bunun yüzde 39'unun özel sektörün katkısı ile olduğunu söyledi. Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın Türkiye'nin önünü açtığını hatırlatan Hisarcıkloğlu, "Bizi bizden daha iyi tanıyormuş. 3 milyar dolarlık bir ihracat rakamı vardı. Dünyaya gidin, mal satın dediği zaman onu anlayamadık. Ancak, 2008'in sonunda ulaştığımız ihracat rakamı 132 milyar dolar" dedi. Türk girişimcilerinin sadece 2008'de 17 adet uluslararası marka olmuş şirketi satın aldığı ifade eden Hisarcıkloğlu, 57 İslam ülkesinde bulunan ilk 100 şirketten 24'ünün Türk firması olduğunu hatırlattı.

mesinde bulundu. Ekonomik krizden çıkış için üç aşamalı bir strateji öngörüklerini kaydeden Şimşek, ilk olarak stoklardaki erimenin yeniden inşa edilmesi gerektiğini belirtti. Bakana göre bu adımda toparlanma 2009'un son çeyreğinde görülmeye başlayabilir. İkinci adım ise, özel sektörün, yani hane halkının tüketiminin artışı. Bunun için de faizlerin yüzde 19 seviyesinden yüzde 9'lara kadar çekilmesi önemli. Hükümet bu yönde destek vermeye devam edecek. Bankaların likidite durumları da iki kat kredi vermeyi kaldıracabilecek durumda. Üçüncü aşamanın da yatırım dönemi olduğunu kaydeden Şimşek, hükümetin 2010 yılının sonuna kadar geçerli olmak üzere uygulamaya koyduğu yatırım teşvik programının buna büyük katkı sağlayacağını söyledi.

Geleceğin gelişmekte olan ülkelere olduğunu ifade eden Maliye Bakanı, "Küresel ekonominin ağırlığı doğuya, Çin, Hindistan ve Türkiye gibi ülkelere kayıyor. Türkiye'nin genç bir nüfusu var. Bir de AB ile sürdürdüğümüz müktesebatta uyum süreci var. Bunu çok önemsiyorum. Türkiye diğer gelişmekte olan ülkelere farklı olarak, hukukun üstünlüğü, demokrasi, temel hak ve özgürlükler açısından farklılık arz ediyor. İş yapma kültürü de batı ile uyumlu. Rusya'da ya da Hindistan'da bunu göremezsiniz. Türkiye'nin geleceği parlak" dedi.

Türk-Macar İş Konseyi vesilesiyle 20 Türk işadamı Macaristan'a gitti.

Macaristan'da danışmanlık hizmetine ihtiyaç var

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün'ün 16-18 Kasım 2009 tarihleri arasında Macaristan'a resmi ziyareti vesilesiyle Türk-Macar İş Konseyi tarafından düzenlenen Türk İşadamları Heyeti Ziyareti'ne Türk-Macar İş Konseyi Başkanı İsmet Güral, İş Konseyi Başkan Yardımcısı Akay Gökçe ile 15 civarında firma ve kurum temsilcisi ile Macaristan'da yerleşik 20 civarında Türk işadamı katıldı. 16 Kasım tarihinde gerçekleştirilen Sohbet Toplantısı'na işadamları heyeti ile Macaristan'da yerleşik Türk işadamları katılarak karşılıklı yatırımda yaşanan bazı sıkıntılara ilişkin Bakan Ergün'e bilgi aktardılar. Toplantıda, çalışma izni alınmasından kaynaklanan sıkıntılara dikkat çeken işadamları, ayrıca bürokratik prosedürlerin aşılabilmesi için Türkçe danışmanlık hizmetlerine ihtiyaç duyulduğunu ifade ettiler.

İŞYERİNİN ÜZERİNDEKİ YÜK AZALDI

17 Kasım tarihinde ise Macaristan Yatırım ve Ticareti Geliştirme Ajansı (ITD) ve Macaristan Ticaret ve Sanayi Odası (MKIK) işbirliği ile ITD ev sahipliğinde Budapeşte'de yaklaşık 90 kişinin katılımı ile 'Türk-Macar İş Konseyi Ortak Toplantısı' gerçekleştirildi. Sanayi ve Ticaret

Bakanı Nihat Ergün ile Uluslararası İktisadi İşler ve Rekabetten Sorumlu Bakan Yardımcısı Zoltan Mester toplantıya katılarak Türk ve Macar iş dünyası temsilcilerine seslendiler. AB üyelik müzakereleri doğrultusunda gerçekleştirilmeye devam eden mevduat değişiklikleri ile birlikte Türkiye ekonomisinin güçlendirildiğini ve yabancı yatırımların önünün açıldığını vurgulayan Nihat Ergün, Macar firmaların Türkiye'de yatırım yapmaya davet etti. Macar Bakan Yardımcısı Mester ise, Macaristan'daki iş oranına ilişkin bilgi verdi ve KDV oranının yüzde 5 artması olmasına rağmen, iş primlerinin düşürülerek işverenlerin üzerindeki yükün azaltıldığını belirtti. Ayrıca, iki ülke işadamlarının üçüncü pazarlarda birbirlerinin deneyimlerinden faydalanmalarının önemini vurguladı.

Türk-Macar İş Konseyi Eşbaşkanı Ferenc Miklossy de, özellikle Orta Avrupa ve Balkanlar'da Türkiye-Macaristan işbirliği ve ortak finansman olanaklarının önemini altını çizerek, gerekli yasal altyapının sağlanması konusunda iki ülke yetkililerine seslendi. Türk-Macar İş Konseyi Başkanı İsmet Güral ise, konuşmasında enerji, çevre teknolojileri, müteahhlik ve taşımacılık alanlarındaki işbirliği olanaklarına dikkat çekti.

Hisarcıkloğlu, Eurochambres'ın 1. Başkan Yardımcısı oldu

TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıkloğlu, 22 trilyon dolarlık ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığı'na seçildi.

Türkiye'de yaklaşık 1.3 milyon işletmeyi temsil eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Avrupa'daki 2 bin Oda, 19 milyon işletme ve 22 trilyon dolarlık bir ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığına seçildi. Eurochambres tarihinde ilk kez 'AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi' bu koltuğa oturacak. 2001'de TOBB Başkanı olduğu andan itibaren Eurochambres'in zirvesine çıkmak için çalışmaya başlayan ve Ekim ayında sonuçlanan seçimden önce 22 ülkeyi kapsayan propaganda çalışması başlatan Hisarcıkloğlu, Eurochambres tarihinde ilk kez 'AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi' olarak bu koltuklara oturdu.

45 ülkenin ulusal odalar birliklerinin üye olduğu Eurochambres seçimlerinde oy kullanan 40 ülkeden 35'ini desteğiyle kullanılan 88 oyun 76'sını almayı başaran Hisarcıkloğlu, "Yönetim Kurulunda 6 yıldır varız ama başkanlık divanı ve başkan yardımcılığı mümkün olmuyordu. Bunun için çok çalıştık. Yunanistan, Güney Kıbrıs, Avusturya, Fransa ve

Almanya'yı ikna ettik. Eurochambres'da mevzuat değişti ve ilk kez AB üyesi olmayan bir ülkeden bu koltuğa bir işadamı oturuyor. Bu başkan tabii ki ülkemizin başarısıdır. Kayserililere has bazı özelliklerimiz de tabii ki etkili olmuştur" dedi. Eurochambres'in Başkanlık Divanı ve Başkan Yardımcılığı konumunun Türkiye için çok önemli olduğunu belirten Hisarcıkloğlu sözlerini şöyle sürdürdü; "Bir kere Avrupa Birliği'nin ekonomi politikalarının konuşulduğu yer burası. Şimdi bu nokta da biz de varız. Hem Türk işadamları hem de ülkemiz adına görüşlerimizi dile getireceğiz. Seçim sürecinde 22 ül-

keye gidip, ilgili başkanlarla görüşmüşüm. Bazen başkanlarla, devlet başkanlarıyla da görüştim. 1 günde 4 ülke ziyaret ettim de oldu. Her gittiğimiz yerde Türk işadamlarımızla da buluştuk ve sorunlarını dinledik."

BARBERİS TÜRKİYE'Yİ SEVİYOR

TOBB/DEİK Başkanı M.Rifat Hisarcıkloğlu, Eurochambres'ta başkanlığa seçilen Torinolu eski FIAT CEO'su Alessandro Barberis ile de çok iyi dost olduklarını söyledi ve "Kendisi zaten Fiat'taki görevi döneminde Türkiye'yi yakından tanımış sevmiş bir işadamı. Bu da bizim için büyük avantaj olacak" dedi.

EUROCHAMBRES NEDİR?

- Eurochambres üyesi 19 milyon işletme 120 milyon kişiye istihdam sağlıyor
- Eurochambres 1958'de kuruldu. 27'si AB üyesi 45 ülkeden 2 bin yerel odayı tek çatı altında topluyor.
- Türkiye birliğe 1963'te üye oldu.
- Üye odalar bünyesinde yüzde 90'ı KOBİ olmak üzere 19 milyon civarında işletme bulunuyor.
- Eurochambres üyeleri 120 milyon kişiye istihdam sağlıyor.
- Birlik, 22 trilyon dolarlık ekonomik büyüklüğü temsil ediyor ve bu rakam dünya ekonomisinin yüzde 37'si anlamına geliyor. Birliğin Başkanlık Divanı; Almanya, Fransa, İspanya, İtalya, İngiltere, Polonya, Türkiye, Macaristan, Lüksemburg ve Avusturya'dan oluşuyor. Başkanlık Divanı ana politika ve stratejilerin belirlendiği organ olarak görev yapıyor.

Tuğrul Erkin, konferansta doğalgaz piyasası hakkında geniş bilgiler verdi.

Doğalgaz piyasası masaya yatırıldı

Türk-Avrasya İş Konseyleri tarafından desteklenen, 'Güç ve Elektrik Dünyası Avrasya 2009 Konferansı', Terrapinn tarafından 16-18 Kasım tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Çok sayıda işadamlarının yer aldığı konferansta enerji piyasası masaya yatırıldı. Konferansa katılan Türk-Avrasya İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tuğrul Erkin, gerçekleştirdiği sunumunda katılımcılara doğalgaz piyasası hakkında geniş bilgiler verdi. Özellikle Avrupa'da doğalgaza olan ihtiyacın gün geçtikçe artış gösterdiğini söyleyen Erkin, artan talebin karşılanması için Avrupa ülkelerinin ithalata yönlendiğini kaydetti. Türkiye'nin de doğalgaz ihtiyacının her geçen sene arttığını ifade eden Erkin, artan petrol fiyatları ve doğal kaynakların azalmasının bu ihtiyacı tetiklediğini kaydetti. Erkin; "AB'nin doğal gaz talebini karşılamak amaçlı projelerin yanında Türkiye'nin de iç tüketimini karşılamak amacıyla bu projelere katılması iyi bir çözümdür. Bu çözüm yollarının uygulanabilmesi için en önemli koşul talebi karşılayacak büyük doğal gaz rezervlerini değerlendirmektir.

Türkiye'nin çevresine göz attığımızda böyle büyük rezervleri görebiliyoruz. Dünya doğal gaz rezervlerinin yüzde 72'si Türkiye'nin çevresindeki ülkelerde bulunmaktadır. Bu rezervlerin iki önemli talibi vardır. AB Ülkeleri ve Türkiye, Çin Halk Cumhuriyeti. Kaynakların azaldığını düşünerek bu konuda önlemler alınmalı" şeklinde konuştu.

TEDBİRLER ALINMALI

Doğalgaz fiyatının artışı ve giderek artan önemi nedeniyle çeşitli önlemler alınması gerektiğini ifade eden Tuğrul Erkin bu önlemleri şöyle sıraladı; "AB'nin enerji politikaları, Enerjiyi tasarruflu kullanmak, Yenilenebilir kaynakları geliştirmek, Nükleer enerjiye geçmek, Kömür yakma teknolojilerini geliştirmek, Dışa bağımlılığı azaltmak, Doğalgazda yeni üreticilere ve yeni güzergâhlara yönelmek." Bu çerçevede Türk şirketlerinin çeşitli alt yapı çalışmalarında yer almasının kaçınılmaz olduğunu belirten Erkin, Türkiye'nin bu nedenle doğalgaz projelerinde ve yeni doğalgaz hatlarında mutlak ülke konusunda olduğunun altını çizdi.

AB ülkelerinin enerji talebinin yüzde 80'i fosil yakıtlardan karşılanıyor.

AB çevre sorununa el attı

Türk-İngiliz İş Konseyi, Türk-İngiliz Çevre Derneği (UTES) ile işbirliği içinde 24 Kasım tarihinde TOBB Plaza'da Türk iş dünyası ve sivil toplum temsilcilerinin katılımı ile Avrupa Birliği Çevre Müktesebatı ve ulusal uygulamalar üzerine bir bilgilendirme semineri gerçekleştirdi. Seminerin açılış konuşmaları Türk-İngiliz Yürütme Kurulu üyesi Sinan Dalli ve UTES Direktörü Kumru Adanalı tarafından gerçekleştirildi. Seminerde Marmara Üniversitesi Avrupa Birliği Enstitüsü Öğretim Görevlisi Yrd. Doç. Dr. Rana İzci, UTES Direktörü Kumru Adanalı, Çevre Bakanlığı Dış İlişkiler ve AB Daire Başkanı Dr. Cengiz Baykara, BM Kalkınma Programı Proje Yöneticisi Bahar Ubay ve DB Tanımsal Enerji Endüstri ve Ticaret A.Ş.'nin Genel Müdürü Selçuk Borovali konuşmacı olarak yer aldılar.

AB Çevre politikasının önemini vurgulayan konuşmaların ardından oluşan sunumlarda enerji konusu ayrıca ele alındı. AB enerji talebinin yüzde 80'i fosil yakıtlardan karşılandığı ve büyümeye bağlı olarak tüketimi ve çevreye verilen zarar arttığı belirtildi. AB İklim Stratejisine göre "Gelişmiş ülkeler-

rin" sera gazı emisyonlarını 2020 yılına kadar 1990 seviyelerinin yüzde 25 ila yüzde 40 altına indirmelerini gerektireceğini belirten konuşmacılar, "Gelişmekte olan ülkelerin" ise emisyon artışlarını sınırlandırmaları, yani ülkelerin sera gazı emisyonlarını 2020 yılına kadar hiçbir önemin alınmadığı durumda ulaşacağı (BAU) emisyon miktarlarının yüzde 15 ile yüzde 30 arasında azaltılmasını gerektirdiği ifade edildi. Gelişmekte olan ülkelerin süreç katılımlarını sağlamak üzere sektörel azaltım hedefinin benimsenmesi, gelişmekte olan ülkeler arasında farklılıkların tanımlanması üzerinde durulan seminerde AB İklim düzenlemeleri çerçevesinde Avrupa'nın yüksek enerji verimli, düşük karbon ekonomisine geçişinin sağlanması ifade edildi. Bu amaçla, enerji verimliliği artışı ile enerji tüketimindeki artışın 2020 yılı için yüzde 20 azaltılması, yenilenebilir enerjilerin payının, enerji piyasalarındaki yüzde 9'luk payının yüzde 20'lere çıkarılması gerektiğinin altı çizildi. Ayrıca, yenilenebilir enerji çabasının karşılanmasında, yüzde 10'luk azaltım çabasının sürdürülebilir olarak üretilen biyoyakıtlar ve diğer yenilenebilir enerjilerden temini üzerine AB ülkeleri arasında anlaşma sağlandığı belirtildi.

Dai Bingran DEİK'teydi

Çin Halk Cumhuriyeti'nin en önemli akademik kurumlarından biri kabul edilen Fudan Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Çin'in Avrupa Birliği ve Avrupa çalışmaları konusunda en yetkin isimlerinden biri olarak kabul edilen Prof. Dai Bingran Türk-Çin İş Konseyi'nin konuğu oldu. Çeşitli temaslarda bulunmak üzere 2-6 Kasım 2009 tarihleri arasında Türkiye'ye bir ziyaret gerçekleştiren Bingran, 2008 yılında "En Başarılı Jean Monnet Profesörü" seçildi. Çeşitli dillere çevrilmiş yaklaşık 8 kitabı ve 50'yi aşkın makalesi bulunan Dai Bingran'ın Türkiye ziyareti vesilesi ile 5 Kasım 2009 tarihinde TOBB Plaza Konferans Salonu'nda İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV), Yeditepe Üniversitesi ve Türk Çin İş Konseyi işbirliği ile "Çin-Avrupa İlişkileri Perspektifinden Türkiye ve Çin" konulu bir seminer gerçekleştirildi. Seminerde Çin'in dış politikası ve AB ile ilişkileri tarihsel bir bakış açısı ile güncel konu ve sorunlara değinilerek masaya yatırıldı.

Özel sektör ve kamu çalışanları ilişkileri geliştirmenin anahtarı

Başkanlığını Ferit Şahenk'in yürüttüğü Türk-Alman İş Konseyi, 23 Kasım'da özel sektör temsilcilerini Dışişleri Bakanlığı temsilcileri ile bir araya getirdi. Üst düzey gerçekleştiren eşlik eden özel sektör heyetlerine ve iki iş dünyasını biraraya getiren toplantı modellerine ilave, kamu ve özel sektörün Türkiye için önem taşıyan ülkelere yönelik strateji oluşturmada bilgi paylaşımına ilişkin "koordinasyon toplantıları" gibi somut yaklaşımlar getirildi. Müsteşar Yardımcısı ve Genel Müdür seviyesinde katılan Dışişleri Bakanlığı temsilcileri, Türk-Alman İş Konseyi Yürütme Kurulu üyeleri, DEİK Kurucu Kuruluşları'nın yer aldığı Türk-Alman İş Konseyi tarafından düzenlenen "Türkiye'nin Almanya Politikası" toplantısında hem Almanya hem de Türkiye cephelerinden özel sektör ve kamu çalışanlarının birlikte hareket etmesinin ilişkileri geliştirmenin anahtarlarından biri olduğu sinyali verildi.

Kamu diplomasisine özel sektörün pazar araştırma, oluşturma ve geliştirme vizyonunun dahil edilmesi gerektiğini ifade eden Dışişleri Bakanlığının hayata geçirilmesi gerektiğini açıkladı. Toplantıda, Türk-Alman İş Konseyi'nin hâlihazırda yürüttüğü görüşmeler ilave diğer iş konseylerinin de Dışişleri Bakanlığı ile eşgüdüm halinde düzenleyeceği buna benzer koordinasyon toplantılarının yarar getireceği konusunda mutabık kalındı. Toplantı sırasında Dışişleri Bakanlığı tarafından gelen diğer bir çözüm önerisi ise bilgi

paylaşımını en hızlı ve verimli şekilde yapmaya yönelik. Sürekli olarak elektronik haberleşme yoluyla iletişim ve bilgi paylaşımının hem ilişkileri canlı tutacağı hem de zamanın kazanmaya yardımcı olacağı dile getirildi.

ALMANYA'DAKİ TÜRKLER İZOLE EDİLMEMELİ

Dışişleri Bakanlığı'nın toplantı sırasında gerçekleştirdiği sunumda altını çizdiği hususlar da hayli ilgi çekici olarak ifade ediliyor. Almanya'daki nüfusunun 2 milyon 700 bine yaklaşmasıyla birlikte, ülkede yaşayan Türklerin de işsizlik oranının yüzde 30 gibi bir oranda arttığı belirtiliyor. Türk girişimcisinin bu konuda istihdam yaratmak için yeni girişimlerde bulunması gerektiği işaret ederken, Almanya'da bugüne kadar pek çok Türk aile birleşme vakasın-

AB'NİN GELECEĞİ NE OLACAK

Türkiye'de sıklıkla dile getirilen Türkiye'nin AB sürecinin ne olacağı sorusunun yanı sıra Türkiye-AB ilişkilerine odaklanmamak gerektiğini vurgulayan Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, artık daha ziyade AB'nin geleceği ile ilgilenilmesi gerektiğini söyledi. Türk özel sektörünün de Almanya'daki çalışmalara daha yakından destek vermesine ihtiyaç duyulduğu ve bu konuda Türk işadamlarının Alman partnerleri ile eş zamanlı olarak hareket etmesi gerektiğinin altı çizildi.

Referans KÜRESEL

REFERANS GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINDIR

Yayın Sahibi

Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
AYDIN DOĞAN

İcra Kurulu Başkanı
Vuslat DOĞAN SABANCI

Genel Yayın Yönetmeni
Eyüp Can SAĞLIK

Reklam ve Pazarlama Direktörü

Niğün ÇETİN

Abone ve Dağıtım Direktörü (Reklam)

Bora ÖZYİĞİT

Satış Koordinatörü

Talip BAYRAM

Abone - Okur Danışma Hattı

0 800 239 43 06

0212 478 07 37

Yayın Türü: Yayın, Süreli İzinisi, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılabilir.

Hürriyet Media Towers, GÜNEŞLİ 34212 İSTANBUL

Tel : (0212) 677 00 00 Faks : (0212) 449 60 47

Baskı yeri: DOĞAN PRINTING CENTER TESİSLERİ

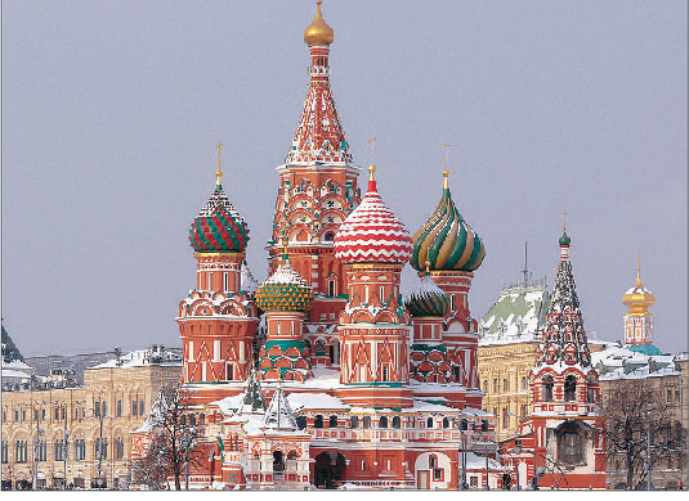
Hızlıca Yolu Erişim: İstanbul

KÜRESEL

Referans-DEİK Ortak Yayımdır. İçerik DEİK tarafından sağlanmıştır.

Görüş ve öneriler için press@deik.org.tr

Konsey'in toplantılarının ikincisi Rusya'da gerçekleşecek.

Türk-Rus İş Konseyi iki ayrı toplantı yapacak

Türk-Rus İş Konseyi Aralık ayında iki ayrı toplantı gerçekleştirecek. İş konseyinin biri İstanbul'da diğer Rusya'da olmak üzere düzenleyeceği iki toplantının da ana teması ortak çalışma platformu olacaktır. 16-18 Aralık tarihlerinde İstanbul'da yapılması öngörülen Türk-Rus İş Konseyi Ortak Toplantısı'nın gerek katılımcıları gerekse içeriği bakımından 2009 yılı değerlendirme ve 2010 yılı yeni dönem planlama toplantısı

kapsamında değerlendirilmesi hedefleniyor. İstanbul'da gerçekleşecek olan bu toplantıda Türk-Rus ilişkilerinde geline son nokta ve kriz döneminden yavaş yavaş çıkmaya başlayan ekonomilerin önümüzdeki dönemde öngörülen hareketleri tartışılacak. Rusya'da yapılacak toplantıda ise Türk-Rus İş Konseyi Yürütme Kurulu Stravropol'e bir seyahat düzenleyecek. Daha fazla bilgi için: sarikan@deik.org.tr

EBRD ve DEİK Prag'da ortak finansman kaynaklarını görüşecek.

EBRD Finansman Semineri düzenliyor

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile Türk-Çek İş Konseyi, 10-11 Aralık tarihlerinde Prag'da Ortak Finansman Semineri düzenleyecek. Orta Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar piyasa ekonomilerini ve demokrasiyi hakim kılmak için çalışmalar yürüten EBRD ile Türk-Çek İş Konseyi Prag'da düzenlenecek konferansta Türkiye

ile Avrupa ülkeleri arasında oluşturulabilecek ortak finansman kaynaklarını görüşecek. Türkiye'nin 2010 yılı için yeni yatırım ortamları ve işbirliği imkanlarını yakalayabilmesi için görüşmelerine tam gaz devam DEİK, bu konuda tüm sivil toplum örgütlerini de harekete ve işbirliğine çağınıyor. Daha fazla bilgi için: aarican@deik.org.tr

Türkiye ve Kosta Rika ilişkileri geliştirilmeli

Kosta Rika Devlet Başkanı Oscar Arias, Türk-Amerika İş Konseyleri'nin onuruna verdiği yemekte; "Belki bu akşam Dersaadet'te, bu güzel kent İstanbul'da Kosta Rika ve Türkiye yeni işbirlikleri için adımlar atılabilir" dedi.

Türk-Amerika İş Konseyleri'nin 24 Kasım'da Kosta Rika Fahri Konsolosluğunun desteği ile düzenlediği akşam yemeğinin onur konugu Kosta Rika Devlet Başkanı Oscar Arias'dı. Yemek sırasında konuşma yapan Nobel Barış Ödüllü Devlet Başkanı, İstanbul'un birçok adı olduğunu öğrendiğini ve bir adının da mutluluğa açılan kapı anlamına gelen "Dersaadet" olduğunu belirterek, İstanbul'un doğu ve batı arasında bir kapı olduğunu vurguladı. Arias, "Belki bu akşam Dersaadet'te bu güzel kent İstanbul'da Kosta Rika ve Türkiye yeni işbirlikleri için adımlar atılabilir" diye konuştu. Kosta Rika ve Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin her iki ülke açısından da çok düşük olduğunu dile getiren Arias, "Bizim Türkiye'ye ihracatımız 1,2 milyon dolar, ithalatımız ise 12,3 milyon dolar. Kosta Rika, Türkiye'ye kendini tanıtmak zorunda" değerlendirmesinde bulundu.

NÜFUSUMUZ SİZDEN 15 KAT DÜŞÜK

Devlet Başkanı Arias, Kosta Rika hakkında bilgiler vererek, ülkenin nüfusunun Türkiye'ye göre 15 kat daha düşük olduğunu, ülkelerindeki eğitimin ücretsiz ve zorunlu olduğunu belirterek, "Askere yatırım yapacağımıza insanımıza yatırım yaptık. Ülkemizi korumak için tanklara tüfeklere değil, eğitime önem verdik" dedi. Arias, Kosta Rika'da tüm öğrencilerin 2017 yılına dek 2 yabancı dil öğreneceklerini belirterek, bugün en fazla mikro-çip ihraç eden ülke olduklarını ifade etti. İstikrarlı bir ekonomiye sahip olduklarını söyleyen Arias, uluslararası şirketlerin Kosta Rika'yı üs olarak belirlediklerini anlattı. Devlet Başkanı Arias, yılda 2 milyar dolar yabancı sermaye çektiklerini, kişi başına denk gelen yabancı sermayenin,

Oscar Arias, Kosta Rika ve Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin düşük olduğunu belirtti.

Türkiye'nin de dahil olduğu birçok ülkeden daha yüksek olduğuna dikkati çekerken, krizden sonra da Kosta Rika'da uluslararası şirketlerin yatırımlarını genişlettiklerini gördüklerini, bürokrasiyi sadeleştirerek altıyapıyı geliştirdiklerini kaydetti.

SEKTÖRLERİ İNCELEMELİYİZ

Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Dr. Yılmaz Argüden konuşmasında Türkiye ve Kosta Rika ilişkilerine değindi. Argüden; "Ülkelerimiz arasındaki duygusal ve kültürel uzaklık fiziksel mesafeden çok daha azdır. Öyle ki, ikili ekonomik ilişkilerimizin gelişmeye başlayacağı konusun-

da şüphemiz yoktur. Eğitim ve kültür alanlarında da, işbirliklerimiz bu duygusal mesafeyi azaltacaktır. Bugün karşılıklı işbirliklerimizi derinleştirmek için, bilişim, turizm, tarım ve gıda sektörleri gibi birçok alanı incelemeliyiz" dedi. Kosta Rika Fahri Konsolosu Serhan Süzer de Kosta Rika'nın yüzde 97 oranıyla okuryazarlığı en yüksek ülke olduğunu, ayrıca yazılım ve medikal alanda uluslararası şirketlerin bu ülkede bulunduğunu söyledi. Yatırım yapmak isteyenlere "Kosta Rika'dan başlarmayı" önerdiğini belirten Süzer; "Türkiye ve Kosta Rika arasında kısa süre içinde serbest ticaret anlaşması imzalanmasını istiyoruz" dedi.

Irak'ta Türk-Alman işbirliği

Türk-Alman İş Konseyi "Irak'ta Türk-Alman İşbirliği" konulu toplantı düzenleyecek. 10 Aralık tarihinde İstanbul'da yapılması öngörülen toplantının, Türk ve Alman özel sektörlerinin karşılıklı üstünlükleri göz önünde tutularak bütünüyle bir çalışma anlayışı ve hedef odaklı bir yaklaşımla Irak'ın sunduğu ekonomik fırsatlardan daha etkin faydalanılması yönünde atılan önemli bir adım olması hedefleniyor. Üçüncü pazarlarda işbirliği konusunda yeni arayışlar ve yeni projeler yürüten iş konseyinin Bakanlık desteği ile Türk-Alman ortak sektörlerini üçüncü ülkelerle birleştirebilmesi planlanıyor. Daha fazla bilgi için: leylagurbuz@deik.org.tr

Türk-Kuveyt İş Forumu Aralık ayında

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 21-23 Aralık tarihlerinde Kuveyt'e gerçekleştireceği seyahat çerçevesinde DEİK, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği işbirliğinde Türk özel sektörünü Türk-Kuveyt İş Forumu'na götürüyor. Kuveytli işadamları ile aynı platformda buluşacak olan Türk özel sektörü temsilcileri toplantı sırasında ikili görüşme yapabileme fırsatını da bulacaklar. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de katılması öngörülen toplantının karşılıklı ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönünde atılacak önemli bir adım olacağı düşünülüyor. Daha fazla bilgi için: akoc@deik.org.tr

Çağlayan ile Azerbaycan seyahati

Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Azerbaycan'a düzenleyeceği seyahat sırasında Türk işadamlarını da beraberinde götürecektir. Türk-Azerbaycan İş Konseyi'nin düzenleyeceği seyahatin aralık ayı içerisinde gerçekleştirilmesi planlanıyor. Türk-Azerbaycan ilişkilerinde 2009 yılında görülen inişli çıkışlı hareketin 2010 yılında daha başarılı bir imge kazanması için görüşmeler yürüten konseyin, Azeri işadamlarını ziyaret ederek Türk işadamları ile buluşturmasının ekonomik canlanmaya uygun bir ortam hazırlayacağı düşünülüyor. DEİK, Türk-Azeri ilişkilerinin avantajlarını ticari birliklere taşımak istiyor. Bilgi için: neski@deik.org.tr

Yeni DEİK ÜYELERİ

- Anadolu Araçlar Tic. A.Ş.
- Anel Elektrik Proje Taahhüt Ticaret A.Ş.
- Ata Bilgisayar ve Elektronik San. Tic. Ltd. Şti.
- Atilla Makina İnşaat Ltd. Şti.
- Bir Enerji Elektrik Toptan Satış İth. İhr. A.Ş.
- Çamlık İnşaat Dış Tic. Ltd. Şti.
- Cevahir Grup İnşaat Turizm Tic. San. A.Ş.
- Demas International Lojistik Hizmetleri ve Tic. A.Ş.
- Edelstaal Group Turizm Yatırımları ve İşletmeleri A.Ş.
- Elimsan Şalt Cihazları ve Elektromekanik San. Tic. A.Ş.
- Elit Dayanıklı Tük. Mall.
- Deri Mam. Gıda Dış Tic. Paz. ve Nak. Ltd. Şti.
- Eroğlu Holding
- Frigo Mekanik A.Ş.
- Gemini Turizm Ticaret Limited Şirketi
- Hempel Coatings San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Karakuş İth. İhr. Ulus. Taş. San. Tic. A.Ş.
- Metag İnşaat Ticaret A.Ş.
- MGY Otomotiv Sanayi A.Ş.
- Park Holding Anonim Şirketi
- Parlamış Şirketler Gurubu
- RB Group
- Sıla Teknik Oto Yan San. ve Tic. A.Ş.
- Sinerji Proje Yönetimi Elek. Elekt. ve Sağ. Tekno. Dış Tic. Ltd. Şti.
- Sony Eurasia
- Toksan Yedek Parça A.Ş.
- Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.

DİŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU ARALIK TAKVİMİ

